

SLOVENSKI PRIJATEL.

Izhaja enkrat
v mesecu.

Za cerkev, šolo in dom.

Velja na leto
4 fl. po pošti.

Št. 12.

15. decembra 1862.

XI. tečaj.

V nedeljo pred novim letom.

(Homilija; gov. J. Škfc.)

„Glej, ta je postavljen v padeč in v vstajenje mnogih v Izraelu; in v znamenje, kteremu se bo zopergovorilo.“ Luk. 2, 34.

V v o d.

Današno sveto evangelje dopoveduje nekatere reči, ktere so se godile štirideseti dan po Jezusovem rojstvu v Jeruzalemskem tempeljnu, kamor sta Marija in sv. Jožef nesla Jezusa, da bi ga po zapovedi Mozesove postave postavila pred Gospoda ali Bogu darovala. Sv. Lukež namreč popisuje, da sta ravno takrat, ko je bil Jezus v tempelj prinesen, tudi stari Simeon in priletna udova Ana v tempelj prišla. Sam sveti Duh je vodil ta dva bogaboječa človeka, da sta ravno takrat šla v božjo hišo. Bogoljubni starček Simeon namreč je že dolgo časa in željuo pričakoval, da pride Zveličar, in je priserčno Boga prosil, naj bi mu ne poslal smerti, preden bi vidil z lastnim očesom obljubljenega Odrešenika. Ko zagleda tadaj božje dete v Marijnem naročju, ga vzame na lastne roke, blagruje Marijo in svetega Jožefa, in od sv. Duha razsvitljen začne prerokovati, ter prihodne reči pripovedovati od Jezusa in njegove božje matere. Tudi sveta Ana je o tej priložnosti Jezusa ljudem očitno razkazovala kar obljubljenega Odrešenika tako, da sta se Jožef in Marija, Jezusova mati, čudila nad tem, kar se je od njega govorilo. In Simeon jih je blagoslovil, in je rekel Mariji njegovi materi: „Glej, ta je postavljen v padeč in v vstajenje mnogih v Izraelu; in v znamenje, kteremu se bo zopergovorilo.“ S tim je hotel to le na znanje dati:

Veliko jih bo verovalo v Jezusa, bodo hvaležno sprejemali in spolnovali njegove nauke, in dosegli večno življenje. In nasprot njih veliko ne bo verovalo v Jezusa, in bodo vgo-varjali naukom in jih zametavali, in bodo padli v večno po-gubljenje.

Vse to je povedal stari Simeon od božjega deteta; zdaj pa se oberne naravnost k Mariji, in tudi njej napoveduje njeno prihodno terpljenje, ktereга bo imela zavoljo Jezusovega ter-pljenja, ter pravi: „In tvojo lastno dušo bo meč presunil, da se misli razodenejo iz mnogih serc.“

In kakor stari Simeon je tudi bogaboječa udova Ana od svetega Duha razsvitljena Jezusa spoznala za obljubljenega Odrešenika. Prav iz serca je zahvalila Boga, da je nesrečnim Adamovim otrokom poslal Odrešenika, in je veseli prihod Zveličarjev oznanovala bogoljubnim ljudem, kateri so tolikanj željno pričakovali Mesijevega prihoda.

Sv. Lukež piše o tem: „In je bila prerokinja, Ana, Fa-nuelova hči, iz Aserjevega roda; ta je bila zlo v letih, in je po svojem devištvu živela s svojim možem sedem let. In ta udova je bila pri štiri in osemdesetih letih, ktera ni šla od tempeljna, in je s postom in molitvami noč in dan Bogu služila. In ona je ravno tisto uro tje prišla, in je Gospoda častila, in od njega govorila vsem, kateri so čakali Izraelovega odrešenja.“ In na zadnje sklene sv. Lukež in pravi: „In ko so vse dopolnili po zapovedi Gospodovi, so se vernili v Galilejo v svoje mesto Nacaret. Dete pa je rastle, in močno prihajalo, polno modrosti, in božja milost je bila v njem.“

Kristus, kar Bog, je imel, se ve da, vso ter večno mo-drost; kar človek pa nam je hotel tudi v tem podoben biti, da so se polagoma razvijale in razodevale njegove dušne moči in se od leta do leta razkazovale popolniše.

N a u k i.

1. Kdo je Kristusu zopergovoril, da mu je bil potem Kristus v padec in pogubljenje?

Farizeji, pismouki, Saduceji, in drugi terdni Judje in neverniki, kateri so se Jezusu vstavljali, kateri niso hotli vanj verovati, niso hotli sprejemati Jezusovih naukov, temveč so ga zaničevali, zasramovali, preklinjali, zaverгли. (Jan. 15, 23.)

2. Kdo tudi še dandanašni Jezusu zopergovori?

a) Kristjani, kateri imajo sicer keršansko ime, vere pa nimajo (in jih ljudje imenujejo: liberalce, racionaliste, iluminate itd.) — b) Tisti Judje in neverniki, katerim se sv. evangelje sicer oznanuje, pa ga nočejo sprejemati. — c) Vsi grešniki, kateri sicer verujejo v Jezusa, pa nočejo živeti po njegovih naukih, ne posnemati njegovih zgledov. Sv. Bernard v tem pove in pravi: „Napuhnjenci ugovarjajo njegovi ponižnosti, lakomniki njegovemu ubožtvu, nečistniki njegovi čistosti, samopašneži njegovemu postu, togotneži njegovi krotkosti, nevošljivi njegovi priserčni dobrotljivosti, lenuhi njegovi neutrudjeni gorečnosti, s katero se je poganjal za božjo čast in zveličanje bližnjega.“ Vsi ti mu zopergovoré s svojim djanjem, in on jim je v padec, to je: v pogubljenje (Mat. 7, 21.)

3. Kako pa je meč presunil Marijno dušo? Meč je presunil Marijno materno, ljubeznivo serce, ko je vidila, da kralj Herod po življenju streže njenemu božjemu detetu. Meč je presunil njeno materno serce, kadar je dvanajstletnega Jezusa zgubila v Jeruzalemu. Meč je presunil Marijno materno serce, kadar je vidila in slišala, da so nehvaležni Judje o njegovem triletnem trudopolnem oznanovanju svetega evangelja obrekovali, zaničevali in zasramovali njenega božjega Sina, ktereга je ona tako močno spoštvala in priserčno ljubila. In nobeden jezik ni v stanu dopovedati, nobeno pero prav popisati vseh grenkosti in bridkosti, marter in bolečin, ktere je občutila Marijna duša, kadar je vidila Jezusa na križu viseti, in je gledala njegovo blede obličje, njegovo britko smert med dvema hudodelnikoma! —

O ljube duše! premislite in prevdarite: Če je preblažena devica Marija toliko in tolikih križev in težav prenesla, bi le mar mi svojega malega terpljenja ne hotli voljno preterpeti? Marija tudi z najmanjšim grehom ni razžalila Boga, in je vendar le preterpela toliko terpljenja: mi pa smo vsi od kraja grešniki pred Bogom, ki žalimo Boga tolikokrat in marsikterikrat prav hudo; in se vendar le včasih prav bridko potožimo, kadar nam Bog pošlje kak križ, kako težavo! Toda povem vam: če hočemo kdaj v nebesa priti, moramo v poterpežljivosti posnemati Marijo.

4. Sv. Lukež pravi, da je dete Jezus rastle, in močno prihajalo, polno modrosti, in božja milost je bila v njem.

Glejte, otroci! dete Jezus je imelo sosebno tri lastnosti, katerih se morate tudi vi od njega učiti. Bil je namreč Jezus: a) pobožno, b) pridno, in c) pokorno dete.

a) Jezus je bil pobožno dete. Pobožni bodite tudi vi. „Strah božji je začetek modrosti“, poje kralj David. (Ps. 110,9.) — Zatoraj se vselej bojte Boga. Da bo pa strah božji med vami ostal, pridno molite. — Jezus je bil komaj dvanajst let star, in se le vendar ni vstrašil težavnega in trudopolnega pota in tridnevne hoje iz Nacareta v Jeruzalem, da bi v tempeljnu Bogu služil in Boga molil. Hodite tudi vi radi v cerkev tem bolj, ko vam ni treba hoditi tako dalječ kakor Jezusu. — Jezus je v tempeljnu prav pobožno molil in prav zamerkljivo poslušal božjo besedo. Ko je po skončanih praznikih v Jeruzalemu zastal, se je podal med učenike, in jih je poslušal in popraševal in jim odgovarjal tako modro, da so se vsi čudili nad njegovimi odgovori in njegovo modrostjo. (Luk. 2.) — Keršanski otroci! tudi vi se lepo in spodobno zadržite v božji hiši, ter pobožno molite ondi in pridno poslušajte božjo besedo, ktera se vam razklada v pridigah in keršanskih naukih. Radovoljno sprejemajte tudi nauke, ktere vam doma dajo vaši skerbni starši in drugi učeniki. Kar ne umete, pa poprašajte, in se vam bo z veseljem razložilo. Ako ste lepo podučeni v resnicah svete vere, bo to vam in vašim staršem in vaši zlahti v čast in v blagor in srečo. — Jezus se je tudi na potu pametno obnašal in spodobno, in je bil prijazen z vsakim človekom in povsod priljuden. Tudi vi, ljubi otroci! se obnašajte

povsod pošteno in modro; in če vam na misel pride, da bi storili kaj napčnega in nerodnega, si mislite: „Tako Jezus ni delal.“ (Filip. 4, 5. Rom. 13, 13.)

b) Jezus je bil tudi pridno, delavno dete. Prišel je scer Jezus na svet, da bi ljudi odrešil in zveličal. Toda deržaje se postave Mozesove ni hotel pred tridesetim letom učiti začeti. Ali Jezus ni brez dela pohajal do tridesetega leta. Učil se je rokodelstva, s katerim se je pečal sv. Jožef, njegov rednik, in mu je od mladih nog pomagal delati, in tako skerbeti za svojo deviško mater Marijo. — Ljubi otroci! s tim vam daje Jezus lep zgled; da tudi vi pridno delate, in z veseljem svojim staršem pomagata pri domačem delu, na polju, po vinogradih in drugod, da jim s tim po svoji moči polajšate njih trud in težave. „Saj veste, da je človek za delo stvarjen, kakor ptica za letanje;“ (Job. 5, 7.) in da sv. Paul uči: „Kdor ne dela, naj tudi ne jé.“ (II. Tes. 3, 10.) Glejte! nobena reč ni tako osramotivna in škodljiva, kakor lenoba. Sv. Duh pravi v sv. pismu (Sir. 33, 29.): „Lenoba je učiteljca mnogega hudega.“ David je bil bogaboječ in pobožen. Ko pa nekega dne brez dela pohaja, je padel v prešestvo. In mnogi delavni ljudje ravno ob nedeljah naj več greha delajo, ker takrat brez dela pohajajo, namesto da bi dragi čas obračali v doprinašanje bogoljubnih del.

c) Jezus je bil pokorno, ubogljivo dete. Sv. evangelje pravi: „Jezus je bil pokoren svojim staršem.“ (Luk. 2, 51.) Mali Jezus je bil božji Sin, tadaj Bog in človek skupaj, in vendar se je radovoljno in ponižno podvergel svoji materi, kakor se podverže kako drugo dete svoji materi, ker je ona ga rodila in redila. Bil jej je pokoren na vsako besedo, bil ubogljiv na vsak miglje, se je vedno spodobno do nje obnašal, prijazno in ljubeznjivo. — Keršanski otroci! posnemajte tudi vi mladega Jezusa, ter lepo ubogajte v vsaki poštenu reči svoje matere.

Bil je pa Jezus pokoren in podložen tudi svetemu Jožefu, svojemu redniku, ravno tako kakor bi bil sv. Jožef njegov pravi oče. — S tim daje Jezus lep zgled vsem tistim otrokom, katerim so odmerli pravi starši, in so pod oblastjo varhov in oskerbnikov. Tudi take varhe in oskerbnike morajo otroci za

ljubo imeti, in jih zvesto ubogati v vseh rečeh, ktere niso zoper božjo voljo.

Nepokorno, neubogljivo, vporno in terdoglavno dete je zares velik križ keršanskim staršem; je červ, kteri staršem serce razjeda, je žrebelj za mertvaško škrinjo staršev, je sramota za vso hišo, vso družino. Zato je Bog že po Mozesu zapovedal rekoč: „Ako ima kdo kako vporno in razuzdano dete, ktero na očetovo in materno povelje ne sluša, in se vsemu njihovemu prizadevanju vkljub noče poboljšati in jim noče pokorno biti, naj ga peljejo pred sodni stol mestnih staršinov, ter naj jim reko: Ta le naš sin je hudoben in terdovraten, se ne zmeni za naše svarjenje, je samopašnež, pijanec, nečistnik. Vsi mestni prebivavci naj ga kamnjajo do mertvega. Tako moraš brezbožnika odpraviti od sebe, da bo to slišal ves Izrael in se bal.“ (V. Moz. 21, 18—20.)

Taki termasti otroci res Jezusu nič niso podobni, in si časno in večno nesrečo nakopavajo na glavo!

Zatoraj si, keršanski otroci! skerbno prizadevajte, da prihajate po Jezusovem zgledu vsak dan pobožniši, pridniši in vbogljiviši. Prizadevajte si, da bote vsak dan, kakor na starosti tako tudi v čednostih rastle in močnejši prihajali. Po takem potu bote tudi vsak dan prijetniši Bogu in poštenim ljudem.

5. Pa tudi mi odraščeni si moramo na vso moč prizadevati, da vsak dan rastemo in močnejši prihajamo v bogaboječnosti in nebeški modrosti. Pred nami stoji gred čednosti in popolnomasti, in mi ne smemo vstajati na dolnji stopnici (špreklji), ampak vedno višej moramo stopati: „Kdor na potu čednosti obstoji, se že nazaj pomika“, pravi sv. Bernard. Skerbni moramo biti, da bomo vsak dan modrejši, boljši in popolniši. Vsak dan si moramo prizadevati, da bomo svoje dolžnosti do Boga, do bližnjega in do samega sebe bolj spoznavali in zvestejše spolnovali. „Kdor je pravičen, bodi še pravičniši, in kdor je svet, bodi še svetejši“, opominja sv. Janez v skrivnem razodenju. (12, 11.)

Take goreče želje, vsak dan boljši in popolnši in Jezusu podobniši prihajati je imel sveti Servul v Rimu, čigar god se obhaja 23. dan tega mesca. Bil je sključen že od mladih nog, in se je živil od radovoljnih darov miloserčnih ljudi. Ni se mogel po koncu deržati, ne do ust prinesiti svoje roke, ne ganiti se na svojem ležišču. Njegova mati in njegov brat sta mu stregla, ter ga vsak dan zanašala v lopo pred cerkev svetega Klemena v Rimu. Akoravno se je branil z milodari memogredočih dobrotnikov, si je vendar le toliko pritergal, da je še druge reveže podpiral. Terpljenje in poniževanje, kterega je preterpel, mu je bilo obilen studenec zasluženja s tim, da si ga je vedel lepo v prid obračati in v zveličanje. Občudovali so ga sploh kakor zgled krotkosti, poterpežljivosti in vdanosti v sveto voljo božjo. Včasih je prosil enega ali drugega človeka, da mu je bral kaj iz svetega pisma, in je branje poslušal tako pazno, da se ga je na zadnje kar iz glave naučil. Svoj čas je obračal v božjo čast, in njegovo terpljenje, ne le da ga ni motilo, ampak je še clo pomnoževalo njegovo gorečnost v pobožnosti. Ko je sveti Servul vidil, da mu bo-lezen vedno hujše razjeda in razdeva telo, je spoznal, da mu ne bo več dolgo živeti. V poslednjih trenutlejih svojega življenja je prosil reveže in romarje, ktere je dosihmalo podpiral z milodari, da so mu naprej molili psalme, ktere je z umirajočim glasom molil za njimi. V sred molitve psalmov pa je na enkrat glas zavzdignil rekoč: „Tiho, tiho, ali ne čujete sladkega petja, ktero se razlega po nebesih?“ — Te besede izgovori, in dušo spusti leta 590.

Sveti Gregor Veliki, popisovaje življenje tega svetnika pristavlja, da vse življenje svetega Servula obsoduje in pogublja vse tiste, kteri vživaje terdno zdravje in imevši obilno premoženje del usmiljenja vendar le ne doprinašajo, in tudi naj manjše težave radovoljno ne prenašajo. Zatorej voljno prenašajmo svoje križe in težave; kajti: Zveličani so, ki tukej v solzah sejejo, želi bojo tam v veselju! Amen.

Pridiga za novo leto.

(S čem naj se popotnik proti nebesom preskerbi; gov. M. T.)

„Tu nimamo obstoječega mesta, temuč prihodnjega iščemo.“

Hebr. 13, 14.

V v o d.

Častili so nekdam ajdje molika Saturna, od kterega so bledli, da je svoje lastne otroke, berž, ko so bili rojeni, požiral. Temu moliku enak je čas, ker tudi on vse, kar je rojenega, zaporedoma požira. Ni še dolgo, kar smo obhajali prečastiti god in praznik Kristusovega blagodarnega rojstva, in že pravi sv. evangelje, da je osem dni minilo. S temi dnevi je preteklo 192 ur in 11520 minut; in če se uprašamo: kam so zginili tako hitro? — slišimo odgovor: Čas jih je požerl, stekle so se v večnost. Ravno to nam spričuje minulo leto, ki se je z dvanajsto ponočno uro za vselej od nas poslovilo, ter se z vsemi svojimi veselimi in žalostnimi primerljeji v grob preteklosti vleglo, nič drugega nam ne zapustivši, kakor spomni na srečne in nesrečne dni.

Tako, kristjani! prejde leto za letom našega življenja, in tudi od nas kmali porečejo: „Njegovi dnevi so pretekli“. Pretekle so otročje leta, obledela morebiti je že naša mladost; siva ali plešasta glava, zgerbančena koža na čelu in na licih oznanuje prišlo zimo, oznanuje večer naših dni. Naše življenje je enako listju na drevesu, ki v jeseni orumení in odpade. Enako je dimu, ki se v zraku nekoliko časa vidi, potem pa se razgubi. Enako je megli, ki jo vzhajajoče solnce prežene. „Popotniki smo, moramo z Jobom reči, kakor so bili vsi naši očetje“; in — „tu nimamo — pravi sv. Pavl — obstoječega mesta, temuč prihodnjega iščemo.“ Morebiti je ravno to leto, čegar prvo zoro danes pozdravljamo, za me in za-te tisto

leto, v katerem bomo to svoje prihodnje mesto našli; ker tu stoji tvoja zibel, tam te čaka pripravljeno pokopališče tvoje; le kratek je pot od kerstnega kamena do groba. Zato pravi kraljevi prerok: „Oh, kakor senca človek memo gre. Zlo zganja in ropoče za prazne reči; sapica popihne, po njem je, in nikjer ga ni več znati njegovega mesta.“ Ker smo pa na svetu le od danes zjutraj do večera, ker smo popotniki, ki romamo iz neobstoječega mesta v obstoječ kraj, se tudi od modrega popotnika danes učimo, s čem se nam je na potu proti večnosti preskerbeti, da srečno dokončamo odločeni tek.—Od tega me poslušajte, ko začnem v imenu Jezusovem!

R a z l a g a.

Prav za prav se primerja naše življenje kratkemu popotovanju, ki ga z jokom pričnemo v zibelji in s solzami sklenemo na smertni postelji. Ker je nam potovati skoz nevarno tujo deželo proti blaženi domovini sv. Siona, nam je gotovo naj poprej treba:

1. dobrega oblačila. Tako oblačilo za na pot proti nebesom nam je pri sv. kerstu podala sv. katoliška cerkev, z besedami: „Prejmi belo oblačilo, neomadežvano ga prinesi pred sodni stol Gospoda našega Jezusa Kristusa, da imaš večno življenje.“ To belo oblačilo je gnada opravičenja, ki nas sužnosti peklenskih otrok reši in povzdigne k časti otrok Božjih. Kakor imamo po telesnem rojstvu pravico do posemeljskega premoženja Očetovega, tako smo po duhovnem prerojenju prejeli pravico do nebeškega kraljestva. To belo oblačilo je posvečujoča gnada Božja, po kateri je naša duša priserčna prijateljica tistega ženina, od ktere ga nevesta v visoki pesmi poje: „Moj ljubi je moj, in jez sem njegova; on se med lilijami pase.“ (2, 16.) To belo oblačilo je tista nedolžnost, ktera nas z angeli v nebesih združi, in v takem belem svatovskem oblačilu nedolžnosti moramo pričakovati nebeškega ženina, če hočemo svatje biti na njegovem ženitovanju. Zakaj „kdo pojde na goro Gospodovo“, vprašuje kronani psalmopevec, „ali kdo bo stal na njegovem svetem kraju?“ —

ter pravi: „Kdor je nedolžnih rok in čistega serca, ter ne rabi za nečimernosti svoje duše.“ In uprašam: Kaj pomenja, da se je Zveličar ob svojem spremenjenju na gori Tabor Petru, Jakobu in Janezu prikazal v svetlem, snežnobelem oblačilu? Kaj pomenja, da je sv. Janez trumo nebeščanov vidil v dolgih, belih oblačilih? Mar ne to, da bo le tisti prišel na goro Gospodovo in prebival v njegovem svetišču, kdor je čisto in neomadežvano ohranil oblačilo nedolžnosti? saj pravi Kristus, da nič nečistega ne more v nebeško kraljestvo. — Vidite, kakošno oblačilo mora imeti kerščanski popotnik, da srečno dospe do Gospodovih prebivališč? Belo oblačilo kerstne nedolžnosti je oblačilo nebeških svatov.

Če je pa temu tako, si bo marsikdo mislil, kaj bo pa potlej z meno, ki sem belo oblačilo nedolžnosti vse omadežval, da, ga raztergal od verha do tal, da sem zgubljenemu sinu enak? Oh, groza me sprehaja, če mislim na nesrečnega evangelskega gosta, ki ni imel svatovskega oblačila, in zato veržen bil v vnanje tamé! — Ti, ki tako premišljuješ, ne obupaj! Če si belo oblačilo nedolžnosti zapravitil, obleci višnjevo oblačilo pokore, in obžaluj zgubljeno srečo sv. raja. Tudi David, Peter, Marija Magdalena, desni razbojnik in veliko družih še večih grešnikov, kakor si ti, ti je v zgled, da Gospod v resnici skesanega in potertega serca ne zaverže.

Keršanskemu popotniku proti nebeškemu Sionu je

2. treba, ker ne vé, kakošno vreme ga bo na potu zajelo, terdnega popotnega plašča, da se ž njim zavaruje proti mrazu, proti ploham in nevihtam. Po pravici se sme naše življenje na svetu z nestanovitnim, zdaj mokrim in merzlim, zdaj s suhim in jasnim pomladanskim vremenom primeriti. Zakaj zdaj to uro morebiti nebo na nas dežuje, pa le križe, drugo spet nam sije ljubo solnce opotočne sreče, ki se na enkrat spreverne in spremeni v nesrečo. Zdaj pribučé čez našo glavo viharji preganjanja, ki nas žugajo na tla podreti; drugič gromi in treska nebo nad nami s punti in vojskami, z ognjem in s požigi. Kmali se vspe gosta in debela toča, in zdrobi in zlata pridelke polja in vinogradov, in berž potem nas obišče nezgoda, revščina in pomanjkanja. Bela koščena žena se ukrade v tvojo hišo, in ti vzame očeta, mater, sina

ali hčer, ali pridere čez te ploha gerdega obrekovanja, da se življenja naveličaš in z Elijem praviš: „Gospod! vzemi me od tod, ker nisem nič boljši memo svojih očetov.“ Na tem popotovanju, oh, kdor more prešteti trumo sovražnikov, ki v enomer odganja angela tvoje sreče! Kdo prešteti valove, kateri odnašajo in vtapljajo tvoje nar slajše upe! Kdo popisati silo viharjev, ki poderajo tvoje goljufive gradove!

Razsodite toraj, ljubi moji! če pri vseh teh mnogoterih nevihtah človeškega življenja keršanskemu popotniku res ni treba terdnega, popotnega plašča. Ta plašč pa, s katerim so se vsi svetniki Božji odevali, in v kterega se tudi ti zavij, je plašč stanovitne, keršanske poterpežljivosti. „Poterpežljivosti“, govori apostel, „vam je treba, da storite voljo Božjo in dosežete obljubo.“ (Hebr. 10.) In Kristus sam, ko prerokuje svojim učencem, kako se jim bo po njegovi smerti godilo, da bodo namreč z rokami po njih segli, jih preganjali in zdajali v ječe in shodnice, vlačili pred kralje in oblastnike in jih do smerti čertili za njegovega imena voljo, jih zoper vse to zavaruje s plaščem poterpežljivosti, rekoč: „V svoji poterpežljivosti bote ohranili svoje duše.“ (Luk. 21, 19.) „Pošljem vas“, pravi, „kakor ovce med volkove; bodite tedaj razumni, kakor kače, in priprosti, kakor golobje.“ (Mat. 10, 16.) In česar je apostelnom priporočal, je sam najlepše spolnoval, da evangelist od njega pravi: „Li ni bilo potrebno, da je Kristus to terpel in tako šel v svojo čast?“ (Luk. 24.) Ako hočemo toraj še mi za njim iti, nam je enake poterpežljivosti treba. Le, „kdor bo stanoviten do konca, bo zveličan.“ (Mat. 24, 13.)

3. Na dolgem potu nam je dalje treba obilno založene denarnice ali mošnje. S temi besedami pa ne mislim takega denarja, ki je po svetu navaden; ta za na pot proti nebesom nima druge veljave, razun, če se ubozim z njim pomaga, po besedah Kristusovih: „Delajte si prijatlov s krivičnim mamonom, da vas, kedar obnemagate, vzamejo v večne stanovališča.“ Jez govorim od takega denarja, ki ima v nebesih veljavo. Od tega je pisano: „Ne nabirajte si zakladov na zemlji, ki jih rija in molj snesta, jih tatje izkopljejo in ukradejo; pa nabirajte si zakladov v nebesih, ki jih rija in molj ne snesta, in jih tatje ne izkopljejo in ne ukradejo.“ Od teh zakladov

sv. Janez pravi: „Svetujem ti, kupi od mene zlata, v ognju očiščenega, da obogatiš.“ To čisto zlato pomenja ljubezen do Boga in do bližnjega, in vse dobre dela, ki iz te ljubezni izvirajo. Če imaš toraj svoje serce vse polno ljubezni do Boga in do bližnjega, imaš z najboljšim zlatom in srebrom napolnjeno denarnico. Če pa te ljubezni nimaš, imej prav vse svoje shrambe s posvetnim blagom napolnjene, in vse skrinje s posvetnim denarjem natlačene, vendar si vbog, reven, siromak, slep in nag. Da, pravi sv. ap. Pavel (I. Kor. 13.) „Če bi vse jezike ljudi in angelov govoril, ljubezni pa ne imel, sem kakor broneča ruda, ali zvonček zvončec. In če bi imel vse prerokovanja in vedel vse skrivnosti, in imel vse učenosti, in ko bi vero imel tako, ba bi gore prestavljal, ljubezni pa bi ne imel, nisem nič. In če bi ubozim v živež razdelil vse svoje premoženje, in svoje telo dal, tako, da bi gorel, ljubezni pa bi ne imel, mi nič ne pomaga.“ Spolnuje se nad njimi beseda psalmista, ko pravi: „Spali so v svojem spanju, in nič niso našli v njih rokah močje bogastva;“ to je: svet jih je imel za voljo zlata in srebra za bogove; ali po smerti od vseh njih zakladov ni bilo nič najti na vagi Gospodovi. Koliko bolj srečen memo evangeljskega bogatina je ubogi Lazar! Koliko srečnejši memo posvetnih molikov je sv. Francišek, od katerega sv. cerkev poje: „Ubogi in ponižni oče Francišek, ki je revno od milošine živel, je kakor bogat pervak šel v nebeško kraljestvo.“ S tacimi zakladi toraj napolni svojo denarnico, in tudi tebi bodo veljale besede sv. Janeza: „Blagor mertvim, kateri v Gospodu umerjejo; zakaj odslej“, govori Duh, „počivajo od svojega dela, in njih dela gredo za njimi!“

4. Popotnik po ptujih deželah potrebuje domovinskega lista ali domovnice, da ga nikjer ne zadržujejo. Enakega domovinskega lista potrebuje kristjan na poti proti nebesom, ne le, da ga nikjer ne prideržujejo, temuč da ga tudi v tisto mesto sprejmejo, ki je po besedah skrivnega razodenja okoli in okoli z visocim zidom obdano in pred vsem strahom sovražnikov varno; čegar zidovi so uterjeni na 12 skalah iz najžlahnejših kamenov, in ima 12stero vrat iz biserov in čegar

hiše in ulice so iz najčistejšega zlata, in ne potrebuje ne solnca ne lune, in nima noči.

Kdaj je bil pregovor: „Ni vsak tako srečen, da bi prišel v Korint.“ To mesto je bilo namreč na visokem hribu zidano, in od strani z morjem obrito, da se je le skozi prav ozko sotesko zamoglo notri priti, ki je bila pa vseskozi dobro zavarovana. Verh tega so pred vratmi vsakega ostro izpraševali, in ga po odgovoru ali notri spustili, ali ga pa odgnali. Kakor kdaj v Korint, še bolj težko je v nebesa priti. Zakaj „ozke so vrata“, pravi Kristus, „in tesna je pot, ki pelja v življenje, in kako malo jih je, ki jo najdejo!“ In kje tudi bolj ostro in natančno izprašujejo, kakor pri sprejemi v nebeško kraljestvo? To so skušile nespametne device, ko so se bile vrata ženitovanske hiše pred njimi zaperle, in so slišale ženinov glas: „Jaz vas ne poznam.“ Iz tega vidite, kako je domovinski list tudi za nebesa potreben.

Kaj pa ta domovinski list pomenja, nam pove sv. Pavl rekoč: „Spričevanje naše vesti je naša čast, da smo v priprostosti serca, in ne v človeški modrosti, ampak v gnadi Božji pred svetom hodili.“ (II. Kor. 1, 12.) S tem hoče reči: To je naša čast in domovinski naš list, ki ga povsod sebo nosimo, naša dobra vest, ktera nam spričuje, da smo, če prav sovražniki sveta, ker se po svetu ne ravnamo, vsaj prijatli Božji, ker so nam njegove zapovedi vodila našega življenja. Zato nikarmo na to gledati, če svet naše dela hvali, ali graja, nas časti ali zasmehuje, ker to, pravi apostel, je meni celo malo mar, da sem od človeškega dneva sojen; zakaj kdor me sodi, je Gospod. Glejmo velikoveč na glas svoje vesti! Spričevanje dobre in mirne vesti bodi tudi naša čast in naša hvala, da smo v priprostosti serca, in ne v človeški modrosti, ampak v gnadi Božji pred svetom hodili. To spričevanje dobre vesti bodi naš domovinski list v življenji in po smerti pred vratmi svelega mesta!

5. Dasiravno pa tako z vso potrebno obleko, z denarji in z domovinskim listom preskerbljen, vendar popotnik poslednjič potrebuje še zvestega vodnika, da na razpotjih ne zajde, se na stezah ne zmoti, se spodtikljejev in breznov ogne, se pred tolovaji in divjimi zverinami umakne, in tako srečno

priroma v zaželjeno očetovo hišo. V enacih nevarnostih je keršanski popotnik, in toraj tudi on potrebuje zvestega vodnika. Zakaj kdo ne vé za zapeljive razpotja, za rožne stezice, za pokrite brezna, za skrite tolovaje in divje zveri, ki prežé na njegovo dušo? Vsem tem nevarnostim ubežati, se mu Zveličar sam ponudi za vodnika, rekoč: „Jez sem pot, resnica in življenje; — nobeden ne pride k Očetu, razun po meni.“ In sv. Peter piše: „Kristus je za nas terpel, in vam zgled zapustil, da hodite po njegovih stopinjah.“ Po tem potu gre pred nami s težkim križem obložen, in nam kliče: „Kdor hoče moj učenec biti, naj zataji sam sebe, zadene svoj križ na svoje rame, in hodi za meno; — kdor pa ne vzame svojega križa in ne hodi za meno, ni mene vreden.“ Pot križev je toraj pravi pot za Kristusom, in ni ga ne enega v številu izvoljenih, ne med aposteljni, ne med marterniki, ne med škofi in spoznovavci, ne med devicami in udovami, ki bi si bil drugega vodnika izvolil, kakor Kristusa, in po drugem potu hodil, kakor po potu njegovega križa. Iz tega se uči keršanski popotnik, da le čez Oljsko goro in čez Kalvarijo se pride v večno jasne višave nebeškega Tabra, kjer odloži svojo težko butaro, ter sladko počiva v veselju in v miru Gospodovih stanovališč.

S k l e p.

Ko se je imel David še mlad pastirček z orjaškim velikanom Goliatom bojevati, vzame svoj lok in si poišče v potoku pet svetlih kamenov, s katerimi je Goliata na tla pobil in vso armado v beg zapodil. Uprašam: Li ni tudi naše življenje veden boj z Goliati? Zato sem vam tudi jez danes za novo leto zoper te sovražnike našega življenja podal petero orožje, s katerim jih zamorete podreti, in nad njih pogubo bandero častite zmage povzdigniti. In kakor se armada, po zmagi nad sovražniki na dom se vernivši, z veselimi slava- in živijoklici sprejema, tako bodo tudi nam po zmagi nad hudim poželenjem, nad svetom in peklom nasprot prišli izvoljeni Božji, in nas z veseljem sprejeli v sredo med sé. Amen.

Pridiga za nedeljo pred razglašenjem Gospodovem.

(Homilija; gov. J. Škfc.)

„Pomerli so, kateri so detetu po življenju stregli.“ Mat. 2, 20.

V v o d.

Kadar so modri iz Jutrovega peljani po čudni zvezdi prišli v Jeruzalem, iskat novorojenega Judovskega kralja, se je Herod silno prestrašil, in je pri tej priči sam pri sebi sklenil, si iz poti spraviti tega novega kralja. Bil je namreč napčne misli, da bo ta novi kralj vzel kraljevanje njemu in njegovim otrokom. Da bi tem gotovejše izpeljal ta kervoločni naklep, je z hinavsko besedo modre prosil, da bi se k njemu vernili, ter mu povedali, kje da so našli novorojenega Judovskega kralja, da bi tudi on kje šel, in ga molil.

Ker so se pa modri na božje povelje po drugem potu vernili v svojo domačijo, in so se toraj Heroda ognili, se je Herod silno razserdil. V svojem serdu zapove, vse fantiče do drugega leta pomoriti, in misli za gotovo, da bo ž njimi vred umoril tudi novorojenega Jezusa.

Takrat se je spolnilo, kar je že svoje dni prerokoval prerok Jeremija, (31, 15.) rekoč: „Glas se je slišal v Rami, jok in velik krik; Rahela je jokala po svojih otrocih, in se ni dala vtolažiti, ker jih ni več.“ V mestu Rama, ne dalječ od Bellehema, je imela svoj grob Rahela, žena Jakobova. Memo njenega groba so morali Judje potovati, kadar so bili odpeljani v Babilonsko sužnost. Ko je tadaj prerok Judom napovedoval Babilonsko sužnost, jim je v spomin vzel Rahelo, kakor bi jokala in žalovala nad sramoto njenih mlajšev.

Koliko bolj bi bila še le obžalovala smert nedolžnih od Heroda pomorjenih otročičev, ko bi bila takrat še živela! Rahela pa pomeni tukaj tudi vžaljene matere, katerim so otroke jemali, da so jih neusmiljeno klali.

Akoravno pa je bilo pomorjenih toliko otrok, vendar le božje dete ni bilo umorjeno. Spolnilo se je tukaj, kar sv. Duh pove rekoč: „Zoper Gospoda ne (premaga) nobena človeška modrost, nobena razumnost in noben svèt umerljivega človeka.“ (Prov. 21, 30.) Bog je svetega Jožefa, Jezusovega rednika, po angelju v spanju opominjal, da naj v Egipt ubeži z božjim detetom in njegovo deviško materjo, in da naj ondi ostane do Herodove smerti. Egipt je bil naj bližja dežela zmed tistih, v ktere ni segala Herodova oblast. Ta dežela, v kateri so Judje toliko let zdihovali pod težko sužnostjo Faraonovo, bi imela zavetje biti novorojenemu Mesiju. S tim je bilo dopolnjeno prerokovanje Ozejevo (11, 1.) ki pravi: „Iz Egipta sem poklical svojega sina.“

Kakor hitro pa je umerl kralj Herod, nam pripoveduje v današnjem svetem evangeliju sv. Matevž, je Bog spet poslal svojega angelja k Jožefu v spanju, in mu je rekel: Vstani in vzemi dete in njegovo mater, in pojdi na Izraelsko zemljo; zakaj pomerli so, kateri so detetu stregli po življenju. In Jožef je vstal, in vzel dete in njegovo mater, in je prišel na Izraelsko zemljo. Namesto Heroda kraljuje njegov sin Arhelaj, kateri ni bil nič manj kervoločen, kakor njegov oče Herod. Toda Bog svetega Jožefa ne zapusti, temveč ga v spanju opominja, da naj v Nacaret gre. In sv. Jožef se je res uganil na Galilejsko. In je prišel in prebival v mestu, kateremu je ime Nacaret, da se je dopolnilo, da bo Nacarej imenovan. Nacarej je bil Jezus imenovan, ker je bil v Nacaretu izrejen. Nacarej pa pomeni tudi svetnika, poslanca, Bogu zaobljubljenega človeka, kar je Kristus tudi res bil. Ravno zato je pa bil tudi ves primeren Pilatov napis na Jezusovem križu: „Jezus Nacarej, kralj Judovski.“ (Jan. 19, 19.)

N a u k i.

1. Herodova nečloveška grozovitost nam kaže, kako nevarne svetovavke da so: častilakomnost, jeza in vse druge strasti! Oh, v kake strašne djanja zapeljejo človeka, kateri se da voditi njim, nikar pa pameti! Nobena reč ni tako sveta, da bi je tak človek ne daroval svojim strastim. Zatoraj nikoli nikar nič ne dopočenjajmo, dokler se nam kaka strast sprehaja po sercu, in se nikoli nikar ne sramujmo, popraviti to, kar bi bili kdaj napčnega storili omamljeni od te ali une strasti.

2. Herod se je hlinil, ter rekel modrim, da pojde molit božje dete.

Po Herodovo delajo in hinavščujejo tudi tisti dušni ubijavci, kateri namerjajo v greh pripraviti kako nedolžno dušo. Oni ne razodevajo kar naravnost svojih hudobnih namenov; ampak se še clo pobožne delajo in bogaboječe, gledajo z darili in prilizovanjem v serce se vlesti, strah božji, sramožljivost, nedolžnost in Kristusa samega pa iz serca spodriniti. „O nedolžne duše, varujte se takih zgrabljivih volkov v ovčjih oblačilih.“ (Mat. 7, 15.)

3. Kteri ljudje so pa zraven teh tudi še podobni ubijavcu Herodu? Podobni so mu: a) Tisti nesramni ljudje, kateri pohušujejo nedolžne otroke, ter vpričo njih nesramne pogovore imajo, prepevajo nespodobne pesmi, doprinašajo gerde reči, da se tudi otroci naučé in navadijo takih nespodobnih reči: b) tiste neprevidne in brezskerbne matere, ktere se znajdejo v drugem stanu, pa ali s plesom, ali prenašanjem ali prevzdigo- vanjem pretežkih reči, ali z nezumno jezo ali s preveliko žalostjo škodo delajo ne le sebi ampak tudi svojemu detetu; — c) tisti neotesani in hudobni možje, kateri so s suvanjem, pahanjem, pretepanjem ali po kakem drugem potu krivi, da njih žene, ktere se znajdejo v drugem stanu, z otrokom vred škodo terpé; — d) tisti neprevidni starši, kateri svoje male otročiče k sebi v posteljo jemljejo in jih po svojem lastnem zadolženju vdušé; — e) še nektere druge ženske, od katerih pa ne bom bolj natanjčno govaril... Take so radovoljne

ubijavke svojih otrok, kakor je bil Kajn radovoljen ubijavec svojega brata.

4. Kako pa je strahoval Bog ubijavca (morivca) Heroda že na tem svetu?

Napadla ga je kmalo potem strašno ostudna in huda bolezen. Zavoljo silnega smrada ni mogel nihče pri njem prebiti. Ljudje so ga vsi zapustili, červi pa in druga laznina ga je živega razjedala. V strašnem obupanju je izdihnil svojo černo dušo.

Če je pa kralja Heroda zavoljo njegovih pobojev Bog tako strašno udaril na tem in na unem svetu, ko je vendar Herod nedolžnim otročičem v nebesa pomagal; kakšnih strašnih kazni, časnih in večnih kazni pa si morajo nadjati še le poprej imenovani ubijavci, kateri nedolžne otroke ne pripravljajo le samo ob časno, ampak tudi še clo ob večno življenje, kar Herod, da je bil ravno strašen grozovitnež vendar le ni storil! Oh, vi zapeljivci! preudarite to dobro!

Berengar je bil prešeren krivoverc, kateri je pa v poznejših letih preklical svoje zmote, se spokoril in delal ostro pokoro. Umerl je na god svetih treh kraljev. Pred svojo smertjo je govoril še te le besede: „Danes se mi bo prikazal Jezus, moj Sodnik; in v ozir mojih grehov, ker sem pokoro delal zanje pričakujem scer zveličanja. V ozir grehov pa, ktere sem doprinesel s tim, da sem s svojimi krivimi nauki jih toliko zapeljal in v pogubljenje pripravil; se močno bojim pogubljenja, ker ne vem, kako bi zamogel zanje zadostiti.“

5. Kako tofaživna in podbudivna je povest od rojstva Jezusovega za vse revne, zapušcene in preganjane ljudi, ker vidijo, da se Jezusu, božjemu Sinu, ni boljša godila kot njim. Jezus, kralj nebes in zemlje, je v revnem, Betlehenskem hlevu na svet prišel, postelja so mu bile borne jaslji, v odejo mu je služilo nekoliko plenjc. Prerok Izaija (2, 3.) je prerokoval od njega rekoč: „Vol pozna svojega gospoda, in osel jaslji svojega gospodarja; le Izrael me ni spoznal.“ (Jan. 1, 11.) Komej je bil Jezus rojen, so že morali ž njim bežati njegovi starši, da so ga odtegnili zalezovanju častizelnega Heroda.

6. Nadloge, ktere je morala preterpeti sveta družina, Jezus, Marija in sv. Jožef, nam kažejo, da je Bogu dopadljivo,

svetost in poterpežljivost svojih služabnikov skušati z nadlogami in terpljenjem, pa jih spet tolažiti ob svojem času in s tolažili v dobrem poterditi in popolniše storiti. Zatorej se nikakor ne smemo pritožiti, če Bog tudi z nami tako ravna, in nas tu ali tam obišče s kako nadlogo. Sv. Jakob (1, 2—4.) toraj pravi: „V veliko veselje si štejte, bratje moji! kadar padete v mnogotere skušnjave, (to je: preganjanje, zatiranje, zaničevanje in preklinjevanje [Luk. 22, 28.]) ker veste, da skušnja vaše vere obrodi poterpežljivost; poterpežljivost pa delo dopolni, da ste popolni in pravični, in da v ničemur nimate pomanjkanja.“

7. Iz današne evangelijske prigodbe se tudi razvidi, kako močno, modro in dobrotljivo da Bog skerbi za svoje služabnike. Včasih scer dopusti, da pride kako preganjanje ali zatiranje čez nje, zatreli pa jih le vendar ne pusti, in jim, ako ostanejo pobožni in poterpežljivi, prestane nadloge in težave poprej ali pozneje nadomestuje z mnogimi tolažili. Tako veliko in posebno skerb je Bog imel za svoje zveste služabnike ves čas, dokler svet stoji. Kako lepo, kako modro in dobrotljivo je Bog skerbel za bogaboječega egiptovskega Jožefa. Njegovi nevošljivi bratje so imeli strašno hude namene ž njim; obrekovavka Putifarca ga je po nedolžnem pripravila ob dobro ime, in ga spravila v ječo. Po vseh tih stiskah pa, poterpežljivo prestanih, ga je povzdignil Bog v naj višo čast in ga postavil v bogastvo, v blagor in v srečo vsi Egiptovski deželi in drugim pokrajnim deželam. (Genes. 45, 5.) — Kako močno, modro in dobrotljivo je skerbel Bog za življenje in poštenje nedolžne Suzane po dvanajstletnem mladenču Danielu. (Dan. 13.) — Kako lepo je skerbel za pobožnega Daniela v levnjaku! (Dan. 6.) — Kolikanj milo, ter očetovsko skerb je imel Bog za svoja zvesta služabnika in bližnjemu tako pravična in usmiljena moža Joba in Tobija! Po prestani poskušnji jima je bilo v del vse, kar je le koli zamoglo razveseliti njuno serce. (Tob. 62, 13. Job. 42, 16.)

Da Bog res po očetovo skerbi za svoje zveste služabnike, nam spričuje tudi sveta Ita, kneginja Togenburška na Švicarskem. Enkrat je razpoložila na okno svoje bisere in druge dragocenosti, med kterimi se je znašel tudi njen zaročivni perstan. Priletel pa je orel memo okna, zagledal leskeci per-

stan, in ga v kljunu odnesel v gojzd v svoje gnjezdo. Nekoliko časa po tem gre Kuno, eden zmed kneginjih služabnikov, na lov. Ko pa ničesar ne vlovi, in bi bil vendar le rad kako reč domu prinesel, je splezal na visoko jelko, da bi ondi orlom mladiče pobral. Ali glej! ko mladiče pobere, zagleda na dnu gnjezda leskeč zlat z dragimi kamenci vloženi perstan. Ker ni vedel, čigav je ta perstan, si ga je na perst nataknil.

Perstan na Kunetovi roki pa zagleda Dominik, hinavsk knezov služabnik, in ga kmalo spozna za kneginji zaročivni perstan. Prihaljenemu Dominiku je pa kneginja bila tern v peti, ker se je sveta Ita do njega obnašala tako, kakor se je obnašala svoje dni čista Suzana do nesramnih starcov. Torej gre in knezu pove, da je kneginji perstan zagledal na Kuntovem perstu, kar kaže, da imata Ita in Kuno pregrešno zavezo med seboj.

Ko knez to zasliši, ga jeza popade in pri tej priči zapove nedolžnega Kunota konju privezati na rep, in konja v beg zapoditi čez pečevje. In Kuno je res v malih trenutlejih ves razbit in razpraskan izdihnil svojo dušo. S tim pa se knezova jeza ni še ohladila. Ves slep od togote divja v kneginje stanje, zgrabi sveto Ito čez pas, in jo brez milosti treši v globok prepad, tik kterega je bil postavljen grad. Misli je, da je mertva, in tudi vsi drugi grajski prebivavci so bili njegovih misel; in vendar jej je bil Bog čudoma ohranil življenje. Clo nič ni bila poškodovana, ampak le samo omamljena, kadar je priletela iz tolake višine v toliko globočino. Kedar se zdrami iz svoje omotice, poklekne na tla, povzdigne roke, zahvali Boga za čudno rešenje, ter sklene, se posihmalo popolnoma Bogu darovati. Šla je po bližnjem gozdu naprej in naprej, dokler ni prišla do studenca, poleg kterega je stala košata jelka. Tukaj se vstavi, si utico (kočico) napravi, in v njej živi skoraj 17 let, ter iz celega serca Bogu služi v neznanem zatajevanju in pomanjkanju clo naj potrebnish reči. — Grajsinski psi pa so jo na posled zasledili v tej koči. Ko knez to zve, se ves prevzame in se pri tej priči z nekim lovcom do kočee poda, in ko ondi zagleda svojo nedolžno ženo, se zgrudi ves v solzah pred njo na kolena, jo milo prosi, naj bi

mu odpustila, in obljubi, ostro pokoriti se ves svoj živ dan za storjeno krivico.

8. Herod je nedolžne otročiče pomoril; pa nedolžni otročiči so šli v nebeško veselje. Tudi dandanašni vzame Bog veliko nedolžnih otrok k sebi, prejden poznajo svet in njegovo zapeljivost, in prejden jim svet kaj škodovati in jih nesrečne storiti zamore. Zatoraj se keršanski starši tem lagleje potolažijo, kadar jim otroci odmerjo, dokler so še nedolžni. Njih nedolžni otroci gredo v angeljsko tovaršijo, v rajsko veselje, in so svojim staršem vedno zvesti priprošniki pri Bogu. Amen.

Pridiga za praznik svetih treh kraljev.

(Zvezde, ktere tudi nas k Jezusu vodijo; gov. J. Šk.)

„In glej! zvezda, ktero so vidili na Jutrovem, je pred njimi šla.“ Mat. 2. 9.

V v o d.

Iz daljnih jutrovih dežel, tamkej, kjer zlato solnce vstaja, pridejo modri v Jeruzalem, in skerbno poprašujejo po novorojenem kralju Judov. Od tod^ž jih pelje čudna zvezda proti Betlehemu dalej. Čudna zvezda, ktera se jim je že na Jutrovem prikazala, zdaj nad hišo novorojenega kralja obstoji, in o veselje! tu najdejo, kar so tako skerbno iskali. Tu najdejo božje dete z Marijo, njegovo materjo, ter predenj padejo in ga molijo, in odprejo svoje zaklade in mu darujejo zlata, kadila in mire.

Čujte ljubeznjivi! neka čudna zvezda je peljala modre k Jezusu, kralju nebes in zemlje. Ravno tako tudi nam usmiljeni Bog marsiktere čudne zvezde pošilja, ktere nas vodijo, kamo pa? Tudi k Jezusu. — Modri pa so radi in brez odlašanja šli za to čudno zvezdo. Oj, da bi tako radi tudi mi spoznali zvezde, ktere nam Bog pošilja, da nas k Jezusu pripeljejo!

Vem, ljubeznjivi! da bi radi poznali čudne zvezde, koje nam Bog pošilja; toraj vam bom pa tudi današni veliki praznik nekoliko te zvezde popisal; oj le radi in zvesto hodite tudi za njimi, saj vas varno peljejo naravnost k Jezusu v svete nebesa!

Razlaga.

I. Že pri sv. kerstu, ljubi kristjan! si prejel gnado božjo. To je tista čeznaturna luč, koja razsvitli tvojo pamet, da spoznaš, kaj je dobro, kaj je hudo, kaj je prav, kaj je greh. Gnada božja pa tudi omehči tvojo pamet, da izvoliš in storiš dobro; hudega pa se varuješ. Glej, gnada božja je tista svitla in čudna zvezda, koja te vodi k Jezusu. To je prva zvezda v tvojem sercu, zgodnja danica, okoli koje se tudi druge svitle zvezdice sučejo.

a) Ali že nisi imel večkrat čudne misli? Mislil si, kako kratko je tvoje življenje, mislil si na smert, mislil si na ostrega in pravičnega sodnika. Glej čudne zvezdice, koje usmiljeni Bog v tvojem sercu prižiga.

b) In ko je prišla spet vesela vigred, in je bila cela zemlja okinčana z zelenim in pisanim pertom in bilo ti je tako veselo in tako milo pri sercu, si si spet mislił: o koliko nezrečeno lepši more še le stvarnik biti, ki je vse te reči tako lepo naredil. Glej Bog prižiga v tvojem sercu čudno zvezdo, da iz božjih del spoznaš tudi stvarnika vseh reči!

c) Večkrat se ti je zameril že hudobni svet in bitka žalost je prišla v tvoje serce zavoljo tvojih grehov in mislił si sam pri sebi: Oh, mene ubogega grešnika! da sem bil svojemu Bogu tako nehvaležen. O naj bi bil že tamo gori v nebesih, tam gori pri Bogu in izvoljenih božjih! Glej, ljubi kristjan! same čudne zvezdice, koje usmiljeni Bog v tvojem sercu prižiga.

d) Glej, Bog ti je dal tudi srečo pri tvojem delu. Ali misliš, da to ni bila čudna zvezda, s katero te Bog v nebesa kliče? Ja to zvezdo ti je usmiljeni Bog poslal, da bi spoznal, da v božjih rokah je vsa sreča in nesreča. To zvezdo ti je

usmiljeni Bog poslal, da bi se usmilil tudi svojega bližnjega in mu s svojim premoženjem pomagal.

e) Zadela te je huda nesreča, ali si vidil nesrečo priti v sosedovo hišo; glej tudi to je bila zvezda, katero ti Bog pošlje, da spoznaš, da sam iz sebe ničesar ne zamoreš in žegen božji le iz nebes pride.

f) Ali še veš, kako si bil bolen? Ali se še spomniš tistih ur hudih bolečin, ki ti niso dale, da bi trudne očesa zatisnil? Ali veš, kako je bil ta in ta od žlahte hudo bolen? Ali veš, kako težko je tisti umiral? Glej, vse to je bila tudi čudna zvezda, katero ti je usmiljeni Bog poslal, da bi te po pravem potu peljal.

g) Ali od tiste pridige še kaj veš? ktera ti je globoko v serce segla, da si sklenil poboljšati se, naj velja, kar hoče? Glej tudi ta pridiga je bila čudna zvezda, po kateri te je Bog k sebi sklical.

h) Spomni se, ljubi moj! pa tudi tistega svetega trenutka, ko si tamkaj pri spovednici pred božjim namestnikom klečal in spoznal z žalostnim sercom velikost svojih grehov, in s solznimi očmi poboljšanje obljubil. Poglej čudno zvezdo, katero ti je poslal nebeški Oče, da bi zapustil strašni greh in Jezusa ljubiti začel. In koliko lepih zvezd, koliko lepih naukov ti ponujajo evangeljske in druge svete bukve! Koliko svitlih zvezd vidiš nad lepim zadržanjem pobožnih ljudi. Glej, samo čudne zvezde so, ktere ti pravi pot kažejo k Jezusu tvojemu Zveličarju. Oj, da bi pa tudi te zvezde hotel prav spoznati in

II. brez odlašanja za njimi iti!

a) Le pomislimo sv. tri kralje! Komaj se jim čudna zvezda na nebu prikaže, že spoznajo božje povelje in se podajo na daljni pot iskat novorojenega kralja. Tiho grejo za čudno zvezdo, kamur jih pelje. Če na to zvezdo ne bi porajtali, oh, morebiti bi se jim več ne bila prikazala! Kakor sv. trije kralji, tako radi in brez odlašanja moramo tudi mi iti za zvezdami, ktere nam usmiljeni Bog pošilja. Ljubi kristjan! kakor hitro ti Bog sveto misel v serce vdihne, da se moraš poboljšati in tisto grešno tovaršijo zapustiti, o nikar se ne mudi. Glej, morebiti se ti ta zvezda kmalo skrije, za vselej skrije in ti ostaneš terdovraten grešnik, kakor do zdaj. Čuj mili glas svojega

Zveličarja, ki te tako lepo kliče, rekoč: Pridi, pridi, ljuba duša! in hodi za menoj! Glej, koliko terdovratnih grešnikov je že pomerlo v svojih grehah in se bodo v peklu večno pokorili. Marsiktera zvezda je tudi jim prijazno prisijala, pa niso porajtali. Zvezda za zvezdo je šla za goro, zdaj je temna noč za nje. Ni je več le male lučice veselega upanja, da bodo enkrat rešeni iz strašnega ognja. Torej „delajte“, pravi Jezus, „dokler je dan, delajte pokoro, dokler je čas; ker noč pride, in nihče več ne bo mogel delati!“

b) Za temi zvezdami, ktere nam Bog pošilja, pa moramo stanovitno iti. Le poglejmo svete tri kralje. Prišli so več sto ur dalječ. Pot je bil težaven, neznan in nevaren. Kolikokrat so morali pod milim nebom prenočiti in koliko so morali ljudi vpraševati: kje je novorojeni kralj? Pa nihče jim ne ve prav odgovoriti, še celo v Jeruzalemu jim ne vejo prav povedati. Glejte, ljubi kristjani! toliko so morali prestati modri, preden so našli novorojenega Zveličarja; pa iskali so stanovitno, iskali tako dolgo, dokler so našli, česar je njih serce tako pozelelo.

S k l e p.

O sveti trije kralji! kako bote na sodni dan nas osramotili, ki Jezusa tako malo iščemo. Kolikokrat se nam razlaga božja beseda, pa sadú ne obrodí, mi po njej ne ravnamo. Po pravem potu nočemo hoditi, ktereга nam Bog s tolikimi zvezdami razsvitljuje. Vse nam je pretežko, kar bi morali za nebesa storiti, in vendar želimo enkrat pri Kristusu biti, pa za zvezdami vendar ne gremo, ktere nam On tako usmiljeno pošilja. Ja kristjani! vsem skupaj nam Bog ponuja svojo gnado, da zamoremo dobro spoznati in storiti. To je tista čudno lepa zvezda, ktera nas, kot nekđaj modre, k Jezusu pelje. Okoli te zvezde je pa tudi drugih toliko lepih zvezdic, ktere vse nam v nebesa pot kažejo. Oj hodimo zvesto in stanovitno v keršanskih čednostih in pravi pokori za temi zvezdami, saj nam svetijo tje gor v svete nebese, tje gor k Jezusu, pri katerem se sv. trije kralji že veselijo in Ga tudi za nas prosijo. Amen.

Pridiga za 1. ned. po razglašenju Gospodovem.

(Homilija; gov. J. Škfc.)

„In Jezus je rasel v modrosti in starosti in prijetnosti pri Bogu in pri ljudeh.“
Luk. 2, 52.

V v o d.

Po Mozesovi postavi so morali vsi odraščeni možje trikrat v letu priti molit pred sveti šotor in pozneje v Jeruzalemski tempelj, in scer: o velikonoči, o binkoštih in o prazniku šotorov. Žene in otroci pa so radovoljno hodili molit iz pobožnosti. Tudi Marija je iz pobožnosti hodila v Jeruzalem na praznike s svetim Jožefom. Velikonočni prazniki so terpeli vselej cel teden, in so se obhajali posebno pobožno in praznično. „Kadar je bil Jezus dvanajst let star, sta šla sv. Jožef in Marija v Jeruzalem po navadi praznika.“ Tudi Jezus je šel z njima. „In ko so dnevi pretekli in so nazaj šli, je ostal mladeneč Jezus v Jeruzalemu, in njegovi stariši tega niso vedeli. Menili so pa, da je pri družinji, in so šli dan hoda, in so ga iskali med žlahto in znanci.“ Kadar so hodili Judje na božje pota, so šli možje skupaj in žene spet skupaj; otrokom pa je bilo na voljo dano, hoditi ali z možmi ali pa z ženami, kakor jim je bilo ljubo in drago. In ravno zato se je zgodilo, da sta Marija in sv. Jožef mislila, da je Jezus šel s sv. Jožefom; sv. Jožef pa je menil, da se znajde Jezus pri Mariji ali pa njeni žlahti. Kadar pa Jezusa skerbno iščeta in ne najdeta, sta se vernila v Jeruzalem in sta ga tam iskala. In prigodilo se je, da sta ga tretji dan v tempeljnu našla sedeti v sredi učnikov, jih poslušati in popraševati. Poleg Jeruzalemskega tempeljna, v katerem se je opravljala božja služba, je bilo še veliko drugih poslopij odločenih deloma v stanovanje duhovnim, deloma za šole, deloma za zборе in po-

govore učnikov. V enega teh poslopij je šel Jezus, se vsedel med velike duhovne, pismarje in učenike, jih pazno poslušal, jih marsikaj popraševal, in jim na njih uprašanja odgovarjal tako modro in razumno, da so se vsi, kateri so ga slišali, čudili nad njegovim umom in nad njegovimi odgovori. In ko sta Marija in sv. Jožef Jezusa ugledala, sta se zavzela in se obveselila; in njegova mati mu je rekla: „Sin, kaj si nama tako storil?“ Hotla je reči: „Zakaj si v Jeruzalemu ostal in nama nisi povedal, in si nama tolikanj strahu in žalosti napravil? Glej, tvoj oče in jaz sva te z žalostjo iskala!“ Na to pa jima Jezus prijazno odgovori in ljubeznjivo rekoč: „Kaj je, da sta me iskala? Nista li vedela, da moram v tem biti, kar je mojega Očeta?“ S tim jima je hotel povedati in reči: Kaj vama ni kar samo ob sebi prišlo na misel, da moram kakor obljubljeni Odrešenik pri vsaki priložnosti skrbeti naj poprej za čast svojega nebeškega Očeta; v to pa sem imel tukaj tako lepo priliko, ter sem s svojo čeznatorno modrostjo pismarje in učenike prepričal, da nisem zgol navaden človek.

Sv. Jožef in Marija pa nista umela besed, ktere jima je govoril. „In Jezus je zdaj ž njima šel in prišel v Nazaret, in jima je bil pokoren. In njegova mati je ohranila vse te reči v svojem sercu“, to je: premišljevala jih je sama med seboj natihoma. „In Jezus je rasel v modrosti in starosti in v milosti pri Bogu in pri ljudeh“; njegova nebeška modrost namreč se je zmerom bolj očitno razkazovala od leta do leta, da so Bog in ljudje vedno večje dopadanje imeli nad njim.

N a u k i.

1) Od Marije in svetega Jožefa naj se učé vsi kersanski starši, da morajo svoje otroke že od mladih nog nape-ljevati k pobožnosti.

Sv. Paul pravi, da so starši dolžni zaklade nabirati svojim otrokom (II. Kor. 12, 14.) Toda naj boljši zaklad za otroke je dobra izreja. Kaj bi namreč človeku pomagalo, ako bi imel zaklade celega sveta, ce bi pa na svoji duši škodo terpel? ali z čim bo človek zamenjal svojo dušo? (Mat. 16, 26.) Skerb za dobro izrejo otrok je staršev naj imenitniša dolžnost;

dobra izreja pa tudi otrokom zaleže v časno in večno srečo. (Prov. 22, 6.)

2. Od dvanajstletnega Jezusa naj se učé otroci in tudi vsi drugi, kako radi, da moramo v cerkev hoditi in božjo službo obiskovati. Tri dni dalječ je zadovoljno potoval Jezus k božji službi v Jeruzalem na praznike, tudi nam se ne sme pretežavno zdeti, kake pol ure ali kako uro daleč v cerkev iti!

Sveti trije kralji, Gašper, Melhior in Baltazar so se spustili neprestrašeno na nevarno sila dolgo pot iz Arabije v Betlehem, da bi ondi v novorojenem božjem detetu molili svojega Gospoda in svojega Boga. Mi imamo vse bližej svojega Boga v cerkvi, božji hiši. Strašno velika nemarnost in kaznovanja vredna zanikernost bi bila, ko bi se ne hotli potruditi v cerkev, opravljat ondi božjo službo!

3. Preblažena devica Marija in Jezus sta potovala v Jeruzalem, dasiravno v to po postavi nista bila zavezana,

S tim sta nam zapustila prelep zgled, da moramo splovnati božje in cerkvene zapovedi ne le takrat, kadar smo pod grehom v to zavezani; temveč tudi takrat, kadar bi ne bili pod grehom zavezani v to. Pri sveti maši postavim se moramo znajti ne le ob nedeljah in zapovedanih praznikih, temveč tudi v delavnikih hoditi k tej neprecenljivi daritvi, kadar čas in priložnost nanese. — Deržati moramo ne le zapovedane poste, ampak si moramo tu in tam tudi zadovoljno kaj pritergati v jedi in pijaci, da se pokorimo za svoje grehe in si naklonimo božjo milost. — Svete zakramente moramo prejemati ne le enkrat na leto, ampak clo na vsake štiri ali pet tednov ali vsaj za večje praznike se spovedati in prejemati sveto rešnje telo, opominja sv. Karol. — Ravno tako se moramo že od mladih nog vaditi navadnih bogoljubnih pobožnost, ter moliti v jutro in zvečer, pred jedjo in po jedi, kadar zveni angelovo češčenje, hoditi tudi k popoldanji službi božji, ter h keršanskim naukom in litanijam, in v sploh doprinašati toliko dobrih del, kolikor jih le koli doprinesiti zamoremo.

4. Kadar se je bil Jezus zgubil v Jeruzalemu spred svojih staršev, je šel med duhovne in pismouke, pa se je pogajal za čast svojega nebeskega Očeta.

Kadar pa vi, keršanski otroci! zginete svojim starišem spred oči, ali bodo pač tudi vas kakor Jezusa našli v cerkvi pri poslušanju božje besede ali pa med bogaboječimi tovarši v bogoljubnih pogovorih ali nedolžnem razveseljevanju? Malo je otrok, kateri bi posnemali Jezusa; veliko pa jih je, kateri mu kar nič niso podobni. Namesto v cerkvi jih najdeš po pivnicah; namesto keršanskih poslušajo le peklenske nauke; namesto svetih pogovorov imajo pohujšljive, pregrešne pogovore; namesto svetih in nedolžnih prepevajo nespodobne, nesramne pesmi; in namesto nedolžnega uživajo le posvetno, pregrešno veselje. Oj kolika slepota, kolika nespamet!

5. Sv. Jožef in Marija sta Jezusa skerbno iskala in z žalostjo toliko časa, dokler ga nista našla.

Veliko pa se nahaja keršanskih staršev, kateri svoje otroke po noči in po dnevi pusté hoditi, kamorkoli otroci hočejo, in imajo večo skerb za svojo živino, kakor pa za svojo družino! Kaj čuda, če Bog take starše z otroki vred tepe na tem in na unem svetu, kakor nekdej nemarnega Helija. Glejte, keršanski starši! vi ste vidni angeljvarhi vaših otrok; vaši otroci so naj dražji dar božji, so duše z drago kervjo Jezusovo odkupljene; iz vaših rok jih bo Bog nekdej terjal. — Zatoraj, če se vam otroci zmaknejo spred oči sosebnó po noči, jih morate iskati tako dolgo, dokler jih ne najdete in s seboj domu ne pripeljete. Vsi grehi vaših otrok, ktere bi bili vi vstaviti (zabraniti) zamogli, pa jih niste zabranili, bodo vam pripisani. (I. Tim. 5, 8.)

Starši, kateri hočejo zvesto spolnovati svoje dolžnosti, morajo noč in dan čuti nad svojimi otroci, in za njimi pogledovati in popraševati, kaj da otroci počnejo in kako se zadržijo. Bogaboječí očak Jakob je večkrat pošiljal svojega mladega sina Jožefa po polju in po logih pogledovat, kaj da delajo Jožefovi starejši bratje. (Genes. 37.)

6. Jezus je bil pokoren Mariji in svetemu Jožefu, to je: Jezus, Bog in človek, je kar dete in kar mladeneč svoje starše vedno rad ubogal, jima je z otročjo ljubeznijo pomagal opravljati vsakdanje delo in opravila, da bi otrokom zgled zapustil in posvetil njih pokorščino. Jezusova pokorščina pa oj

kako močno osramoti nepokorščino terdoglavnih in termastih otrok!

Lep zgled otročje pokorščine imamo tudi nad Izakom. Bog je zapovedal Abrahamu, njegovemu očetu, da mu mora v dar zaklati svojega edinega sina Izaka. Akoravno težko je vendar le ubogal Abraham Boga. In akoravno težko je vendar le tudi Izak ubogal svojega očeta Abrahama, ter se mu dal zvezati in darovati. Že je oče Abraham nož zavzdignil, da bi svojega ljubega sina Izaka zaklal in daroval, kar ga na božje povelje angelj vstavi, ter mu veli, da ni treba darovati sina Izaka.

O ljuba, mila pokorščina, da bi se znašla tudi vselej in povsod med našo mladino!

7. Jezus je rasel v starosti in prijetnosti pri Bogu in pri ljudeh.

O da bi pač vsi naši otroci tudi v tem posnemali Jezusa, kakor ga je posnemal sv. Rajmund. Sv. Rajmund je že od mladih nog prav pridno prebiral sveto evangelje, da bi bolj in bolj spoznoval sveto voljo božjo. Kadar je spazil njegov oče, da ima sv. Rajmund veselje do klosterskega življenja, mu ni dal več v šolo hoditi, temveč ga je poslal na svojo pristavo, da bi mu ondi živino pasel. To je prav težko stalo svetega Rajmunda. Pa si je zmisлил: Bog je zapovedal, starše spoštovati!

Ta misel ga je tolažila in mu borno pastirsko življenje priljubila. Kadar je hodil po hribih in dolinah za svojo živino, je občudoval velicastno božje stvarjenje, in se je po pameti (pameških dokazih) iskal prepričati od božjega bitja. Kadar je premišljeval božje stvari, ter solnce na nebu, luno, zvezde in oblake, ptice pod nebom in na zemlji drevesa in zeljša in živali majhne in velike in druge stvari, si je mislil: nobena hiša, nobena kočica se ne naredi sama iz sebe, tudi ves svet in veličansko stvarjenje se ni naredilo samo ob sebi; tudi ljudje ga niso mogli narediti; toraj mora biti nekdo drugi, ki je več kot človek, da je naredil in uredil vse to. Ravno to je sklepal tudi iz obstoječnosti sveta. Mislil si je namreč: vsaka hiša polagoma razpade, če jo nihče ne popravlja; vsaka luč vgasne, če jej nihče olja ne priliva; tudi svet bi se moral podreti, ko bi ga nihče ne obdržal; in solnce, mesec in

zvezde svojo svetlobo zgubiti, ko bi jih nihče ne varoval... Pri vsakdanjem premišljevanju božje vsegamogočnosti, neskončne modrosti in dobrote so se mu v nemale v sercu tudi vsak dan nove čutila pobožnosti, hvaležnosti in ljubezni do Boga. Zraven tega je sveto evangelije vedno nosil seboj, in prebiral v njem nauke in dela Jezusove s toliko pridnostjo in skerbjo, da je včasih pozabil clo na jed, pijačo in spanje.

Glejte, to se pravi rasti v modrosti in starosti in prijetnosti pri Bogu in ljudeh! Bog daj, da bi ne le v starosti, temveč tudi v modrosti in prijetnosti pri Bogu rastli tudi mi! Amen.

Pridiga za 2. nedeljo po razglašenju Gospodovem.

Hvaljen bodi Jezus Kristus!

(Kaj pomenja to keršansko pozdravljevanje? gov. J. —f—.)

„Ko je bil otrok obrezan, mu je bilo dano ime Jezus.“ Luk. 2, 21.

V v o d.

Nek učen gospod je potoval svoje dni čez hribe, kjer so stanovali pobožni, bogaboječi ljudje, ki so se še zvesto držali starih keršanskih navad. Nekega dne sostane eden teh pridnih seljanov potujočega gospoda, ter ga spodobno pozdravi, rekoč: „Hvaljen bodi Jezus Kristus!“ Gospodu je bilo všeč to pozdravljevanje, in rad bi bil odgovoril na te lepe besede, pa ni vedel pravega odgovora, ker ni bil katoljske vere. Akoravno je bil pa v krivoveri rojen in izrejen, je bil vendar le pošten, in z nami katoljskimi kristjani ene misli, da se spodobi Jezusa hvaliti in častiti. Ravno zato bi bil pa tudi prav rad zvedel, kako se odgovarja na lepo keršansko pozdravljevanje „Hvaljen bodi Jezus Kristus!“ In ko je zvedel, da se odgovarja: „Amen na vekomej!“ se je čudil samemu sebi, kako je to, da mu te besede niso že kar same ob sebi prišle v glavo in na jezik.

Zmed vas, ljubi moji! vem, da si nobeden ne bo glave belil o tem, kaj mu odgovoriti, če ga kdo pozdravi z besedami: „Hvaljen bodi Jezus Kristus!“ Vse drugač pa bi bilo, ko bi vas kdo uprašal, ter rekel: Ali veste, kaj pomenjajo te lepe besede: „Hvaljen bodi Jezus Kristus?“ Morda bi se pri tem uprašanju enemu ali drugemu zmed vas godila ravno taka, kakor se je godila unemu učenemu gospodu, ki na pozdravljenje: „Hvaljen bodi Jezus Kristus!“ ni vedel odgovora. Ravno zato vam bom pa danes, na god Jezusovega presvetega Imena razložil, kaj pomenja to lepo keršansko pozdravljevanje? — Poslušajte, jaz začnem v presvetem imenu Jezusovem! —

Razlaga.

Kaj tadaj pomenja pozdravljevanje: „Hvaljen bodi Jezus Kristus?“ — S tim pozdravljevanjem katoljski kristjan 1) očitno spoznava svojo vero, 2) zahvaluje Očeta nebeškega, in 3) časti Jezusa, svojega Odrešenika.

1. Z besedami „Hvaljen bodi Jezus Kristus“ katoljski kristjan najpoprej očitno spoznava svojo vero. Kdor s premislikom in pobožno izgovarja te svete besede, spoznava s tim, da ima Jezusa za svojega Boga, za svojega nebeškega učenika, svojega Odrešenika in Zveličarja. Ali glejte, ljube duše! veliko je bilo nekdanj in veliko je še zdaj ljudi, kateri nočejo spoznati Jezusa za svojega Gospoda in svojega Boga. Že o začetku četrtega stoletja je vstal krivoverni Arij, in je tajil Jezusovo božjo natoro. Ž njim je potegnilo nezmerno število kristjanov. Za njim so se vzdigovali spet drugi krivoverci, in so spet druge zmote v ozir Jezusa trosili med keršanski svet. Ali hujše ko kdaj se vzdigujejo dandanašni sovražniki zoper Jezusa in njegovo sv. vero. Eni zmed njih kar naravnost terdijo, da Jezusa nikdar na zemlji ni bilo; drugi scer tega ne tajé, tajé pa Jezusovo božjo natoro, in Jezus jim nič drugega ni kot zgol človek ali kak pozemeljski modrijan. Med vsimi takimi in enakimi ljudmi, ki v Jezusa ne verujejo, ne boš našel keršanskega pozdravljevanja: „Hvaljen bodi Jezus Kristus!“ Le med pravimi kristjani, ki imajo Jezusa za svojega

Gospoda in svojega Boga, se slišijo te lepe besede, s katerimi očitno pred svetom spoznavajo svojo vero v Jezusa. Pravi kristjan namreč ve, kaj je Jezus sam pravil od svoje božje nature, ter se večkrat in o različnih priložnostih imenoval božjega Sina, imenoval pravega Boga, in da je to svojo besedo poterdil z brezštevilnimi čudeži in mnogim prerokovanjem. Ravno zato pa tudi veruje v Jezusa, in rad in kar naravnost spoznava to svojo vero s svetim keršanskim pozdravljevanjem: „Hvaljen bodi Jezus Kristus“. S tim pozdravljevanjem pa verni katoliški kristjan:

2. tudi zahvaljuje Očeta nebeškega. Hvaležen človek se rad in pogostoma spominja prejete dobrote; in je ne premišljuje le sam pri sebi s hvaležnim sercom, temveč tudi vpricho drugih rad od nje govori, in si prizadeva, hvaležne občutljeje, ki jih sam ima v svojem sercu, obuditi do dobrotnika tudi v sercu drugih ljudi. Vse to se pa zgodi, kadar verni kristjan lepo pobožno izgovarja sveto pozdravljevanje: „Hvaljen bodi Jezus Kristus!“ Ljubi Bog nam ni mogel skazati večje dobrote, kakor je ta, da nam je edinega Sina poslal na svet. S tim, da nam je poslal Jezusa, nam je poslal vse, kar nam je v naši nezmerni revščini in siročini potrebno bilo. Jezus nam je Odrešenik, ker nas je s svojo bitko smertjo rešil od greha in večnega pogubljenja. Jezus nam je kralj miru, ker je potolazil razžaljeno pravico božjo, in grešnega človeka spet z Bogom spravil, ter tudi nam pridobil pravico, da bomo zamogli enkrat kraljevati v nebesih. Jezus je naš Učenik, naš Postavodajavec, ki nam kaže pot v večno srečo, v večno zveličanje. Z eno besedo, vse dobro dobivamo le po Jezusu in njegovem neskončnem zasluženju, in ni ga pod nebom imena, v katerem bi se človek zamogel zveličati razun v imenu Jezusovem. Na vse to se spominja pravi kristjan, kolikrat koli s pobožnim sercom izgovarja: „Hvaljen bodi Jezus Kristus“ ter iz serca zahvaljuje Boga in tudi druge k hvaležnosti do njega spodbuduje za neprecenljivo dobroto, da nam je poslal Jezusa, Odrešenika in Zveličarja.

S tim lepim pozdravljevanjem pa katoliški kristjan tudi še

3. Jezusa hvali in časti, kar že besede tega pozdravljevanja same ob sebi na znanje dajejo. Sv. pismo nam

pripoveduje, da svetniki v nebesih Boga hvalijo in časté. Zdaj klicejo: „Svet, svet, svet Gospod Bog vojskinih trum!“; zdaj spet svoje krone prednj polagajo in ga povelicujejo; zdaj ga spet hvalijo rekoč: „Čast Bogu našemu, ki sedi na sedežu in Jagnjetu“; zdaj ga spet molijo rekoč: „Amen, hvala in slava, in modrost in zahvala, cast in krepost in moč Bogu našemu od vekomaj do vekomaj.“ (Apoc. 7, 12.) Če pa že svetniki v nebesih Bogu in božjemu Jagnjetu Jezusu neprenehoma hvalo pojó, se spodobi, da ga hvalimo in častimo tudi mi, ki se štejemo v občestvo svetnikov. Jezusa pa hvalimo kakor z vsako dobro opravljeno molitevjo, tako tudi z lepim keršanskim pozdravljevanjem: „Hvaljen bodi Jezus Kristus!“ kolikorkrat koli ga pobožno izgovarjamo.

S k l e p.

Pobožni kralj David je sklicoval ves svet in vse stvari na njem, naj bi prišle Bogu čast in hvalo skazovat. Sklicoval je solnce, mesec in zvezde, sklicoval ptice pod nebom in ribe v vodah, sklicoval živino na polju in po gozdéh, sklicoval ljudi in angele, naj bi vsi od kraja hvalili in častili Boga. Ko bi mi z Davidovo gorečnostjo Boga ljubili, bi gotovo tudi mi iz serca želeli, da bi se vselej in povsod Jezus hvalil in častil! Pa ne rečem vere, ampak le ljubezni nam manjka! Toda vstopimo se v duhu v Betlehemiški hlev pred jasli Jezusove, ter se uprašujmo: Zakaj je Jezus, vsegamogočni, neskončni Bog tako majhen in reven postal? Stopimo po tem naprej na oljsko in na Kalvarsko goro in se uprašujmo: Zakaj je božji Sin prelival svojo kerv? Po čemu prestal vse to nezmerno terpljenje? — Glejte! če si vse to k sercu vzamemo, se nam mora gotovo topiti začeti (terdo) kamnito serce, kakor se sneg topi na pomladanskem toplem solncu, in iz dna serca se nam bo zdihljej izsilil: O ti moja ljubezen! zakaj te nisem vselej ljubil! zakaj sem te tako malo ljubil!

S keršanskim pozdravljevanjem: „Hvaljen bodi Jezus Kristus“ spoznavamo svojo vero, zahvalujemo Boga, hvalimo in častimo Jezusa. Pomanjkanje vere in ljubezni pa dela, da

se to lepo pozdravljevanje vedno bolj zgublja zmed kristjanov.

Obudimo tadaj vero, podžigajmo ljubezen v svojem sercu, da spet oživi lepa keršanska navada in se spet pogostniši sliši lepi pozdrav: „Hvaljen bodi Jezus Kristus!“ Amen.

Pridiga za 3. nedeljo po sv. treh kraljih.

(Od prevelikega nagnjenja na svet; gov. M. T.)

„Otroci kraljestva (pa) bodo pahnjeni v vnanjo temo.“
Mat. 8, 12.

V v o d.

Današnje sv. evangelije nam pripoveduje tiste prigodbe, ki so se bile godile potem, ko je bil Jezus svojo imenitno pridigo na gori dokončal. Z gore gredé pristopi k njemu gobov, in ga prosi, da naj ga očisti. Jezus se ga dotakne, in kar čist je bil od svojih gob. Na potu proti Kafarnavmu pristopi spet k njemu stotnik, in ga prosi, naj ozdravi njegovega hlapca, ki doma mertvouden leži in ga hudo vije. Ko mu pa Jezus obljubi priti in ga ozdraviti, mu stotnik reče: „Gospod! nisem vreden, da greš pod mojo streho; temuč reci le z besedo, in moj hlapec bo ozdravljen.“ Jezus, ko vidi njegovo vero, naznani nad njo svoje začudenje, da bi oči pričujočega ljudstva nanjo obernil, in kakor očitaje reče svojim poslušavcom: „Povem vam pa, da jih bo veliko od vzhoda do zahoda prišlo, in bodo sedeli pri mizi z Abrahamom, in Izakom in Jakopom v nebeškem kraljestvu; otroci kraljestva pa bodo pahnjeni v vnanjo temo; ondi bo jok in škripanje z zobmi.“

Ali naj pa ta groza obsojenja, s katerim je Jezus svojim poslušavcom žugal, tudi nam kristjanom velja? Ali naj nam bo, kakor je Judom bila, sv. vera odvzeta, in dana družim divjim narodom, pri katerih bodo njene blagoslovila več sadu obrodile? Ljubi moji! ni nam dvomiti, da se bo to zgodilo, če bo Judom

enaka naša vera brez dobrih del. Zakaj „vsako drevo, ki ne stori dobrega sadu, bo posekano in v ogenj verženo.“ (Mat. 7, 19.) In „ne vsak, kateri mi pravi: Gospod, gospod! pojde v nebeško kraljestvo; ampak, kateri stori voljo mojega Očeta, ki je v nebesih, tisti pojde v nebeško kraljestvo.“ (Mat. 7, 21.)

Kakošnega sadu pa Zveličar od kristjanov tirja za nebeško kraljestvo? Ta sad je obilen in mnogoteran. Med družim tirja od nas „zaničevanja sveta“, ali odterganja našega serca od posvetnosti. Ravno to pa je velika bolezen današnjih kristjanov, ker se je presilna ljubezen do sveta njih serc polastila, in se v njih kakor vgnjezdila. Zato vam bom danes od tega prevelikega nagnjenja na svet z Božjo pomočjo na dalje govoril, ter vam pokazal

1. Kako močno je serce veliko kristjanov na svet navezано, in

2. kaj nam je storiti, da bomo svoje serce od sveta odtergali.

Blagoslovi Bog moje govorjenje in vaše pazljivo poslušanje.

Razlaga.

Ljubezen Kristusova in pa ljubezen do posvetnega nikakor skup v enem sercu ne moreta prebivati. Zakaj nemogoče je, pravi Kristus, Bogu in mamonu, to je: bogastvu, ob enem služiti; zakaj Bogu se služi, če se s čednostmi od dne do dne in od stopinje do stopinje zmiram bolj nebesom približujemo; svetu pa in hudiču ustrezemo, če se z hudobijami od dne do dne zmiraj bolj proti peklu pomikamo. Toraj kakor noč pa dan ne gresta skup, temuč sta si vedno nasprotno, tako nasprotni ste si tudi ljubezen Kristusova in pa ljubezen do posvetnega.

1. Da vam pa pokažem, kako velika je ljubezen sedanjih kristjanov do posvetnega, mi ni ravno treba posebnih spričevanj. Pomislimo le to le. Kakošen imeniten in premožen

kristjan stori sklep, da se hoče svoji službi, svoji časti, svojemu bogastvu, in vsem zložnostim življenja, ki bi jih lahko užival, odpovedati, ali vse, kar ima, ubozim razdati, ali kakošno bolnišnico, ali drugo hišo za uboge sozidati, ali pa cerkvam zapustiti. Kaj ne, kako se ljudje temu čudijo, in skoraj neverjetno se jim dozdeva, ako bi s svojimi očmi tega ne vidili. Ali pa, kakošna mlada, zala hčer premožnih starišev, ki čuti v sebi veselje do samotnega življenja, se nameni, v deviškem stanu ostati, ali pa se v samostan podati, da bi odtegnjena od hrupa in šundra sveta brez zapeljevanja ložej Bogu služila in svojo dušo zveličala. Kaj ne, kako se ljudem čudno zdi, da bi se mogla bogata in zala deklica vsemu temu odpovedati. Zakaj to? Vidite, zato, ker je na svetu kaj nenavadnega, da bi se kdo posvetnemu veselju in vžitku odpovedal, in spolnil besede Kristusove: „Kdor se ne odpové vsemu, kar ima, ne more biti moj učenec.“

Da ljudi sedanjih časov v začudenje pripravi, še tako deleč ni treba iti. Ni se treba ne svetu odpovedovati, ne v samostane se odtegovati. Da se svet čudi, je že dosti, če se njegove navade in šege ne posnemajo. Ako, post. h kakošni dobri volji ne greš, te ob nedeljah in v praznikih bolj božja služba, kakor kratkočasi in drušinja po kerčmah veselé; ako na mesto k norcijam hoditi, rajše k Božji mizi pristopaš, in se namesto nesramnih pogovorov s svojim Bogom v molitvi vdeležuješ; ako si rajše doma pri svoji družini, da se z njo od pridig in keršanskih naukov meniš, kakor bi pa po vasi od hiše do hiše pohajkoval, in prazno marnje poslušal ali raznašal; ako se spodobno in po domače oblačiš, ne se pa po laških, francoskih in nemških šegah šopiriš; če si malo besedi, sramožljiva in čista v govorjenju in obnašanju; kaj pravi svet k vsemu temu? S prvega se čudi, potem pa te zasmehuje in zasramuje, ti mnogotere hudobne namene podtika in nespodobne priimke daje, si pustež, si skopuh in lakomnik, si svetnica ali tercijalca. Tako so toraj sedanji kristjani na svet navezani, da bi se rajše vsem družim, kakor pa njemu odpovedali, in da jim je pametno sovražstvo sveta še pri družih graja in očitanje.

Sv. Janez piše (I. 2, 15. 16.): „Ne ljubite sveta, ne tega, kar je v njem. Ako kdo svet ljubi, ni Očetove ljubezni v njem; zakaj vse, kar je na svetu, je poželenje mesa, in poželenje oči, in napuh življenja, kar ni iz Očeta, ampak iz sveta.“ — Kaj pa se ravno dan danes bolj čisla in ljubi, kakor poželenje oči in napuh življenja? Komu so ljudje bolj vdani, kakor postrežbi svojega mesa, bogastvu in častilakomnosti? Ako bi sv. Pavel spet od smerti vstal, bi, kakor kdaj Filipljanom (3, 18.) tudi nam lahko očital, rekoč: „Veliko jih živi, od katerih sem vam že večkrat rekel, zdaj pa tudi jokaje rečem, da so sovražniki križa Kristusovega, katerih konec je poguba, katerih Bog je trebuh in hvala v njih sramoti, kateri pozemeljsko ljubijo.“ Od dne do dne je manj zatajevanja, in čedalje več kratkočasovanja, želje po dobrih jedeh in pijačah zmiraj hujše, mehkužnost čedalje večja, zloznosti zmiraj bolj priljubljene. Lišpanje, gizdavost, zapravljenost vkljub vseh drugih in pičlih pridelkov, vkljub malih zaslužkov sega čez vse meje, se prijemlje mladih in starih, in se trosi iz mest po tergih in vaséh. Najnesramniše početja niso več sramota, največe hudobije nič več pregrešne, dá, še zakoni nič več sveti; vse je k večjemu človeška slabost. Ali ni toraj očitno, kako se je v serca današnjih kristjanov ljubezen do sveta po poželjenju mesa globoko zajedla? — Ravno tako pa se je vgnjezdilo vanje poželjenje oči, to je: lakomnost po premoženju in bogastvu. Goljufije, krivice, zatiranje ubozih, poškodovanje bližnjega itd. so že kaj navadnega; nič se ne mara za besede Kristusove (Mat. 16, 26.): „Kaj namreč pomaga človeku, ako ves svet pridobi, svojo dušo pa pogubi? Ali kakošno menjo bo človek dal za svojo dušo?“ Komu je mar njegova zapoved: „Ne spravljajte si zakladov na zemlji, kjer jih rija in molj konča, in kjer jih tatje izkopljejo in ukradejo.“ (Mat. 6, 19.) Zató je pri tej ljubezni do bogastva čudež za sedajni svet, kdor bi spoznal, da je najprej treba iskati Božjega kraljestva in njegove pravice, ker mu bo vse drugo priverženo. — Čudež v obeh sveta bi bil, kdor bi hvalo in cast, kdor bi napuh življenja zaničeval, ter spoznal, da je vse to le senca, je dim ali megla, ki hitro zgine, in je ni, da je po Salomonovih besedah „vso le nečimernost čez nečimernost in peza duha“, da je vse, kakor pravi Kristus,

„kar je ljudem visoko, gnjusoba pred Bogom;“ (Luk. 16, 15.) in „kdor se povišuje, bo ponižan.“ (14.) Ker je tolika ljubezen sedajnih kristjanov do sveta in do svetovega, se nam pač ni čuditi, če „bodo otroci kraljestva pahnjeni v vnanjo temo.“ Da nas pa Bog te grozovitne nesreče obvaruje, vam bom še 2) povedal, kaj nam je storiti, da bomo svoje serca od sveta odtergali.

Kdor želi svoje serce od sveta odtergati, mora a) premisliti, da Bog hoče sam naše serce v posesti imeti, in da nobenega družega ljubljenca zraven sebe ne terpi. — Kakor sem vam poprej ljubezen do sveta, kakoršna je v resnici med kristjani, popisal, tako smem reči, da sploh vsi niso taki. Večina med njimi jih je, ki bi radi svetu in Bogu vstregli, in katerih serce je med obema razdeljeno. Od taci pravil sv. Avguštin: „Gorje jim, katerih serce je razdeljeno, ki en del Bogu, drugega pa satanu v last pripuščajo!“ Le pregledujte obnašanje ljudi, in vidili jih bote veliko, ki bi bili pred Bogom radi dobri kristjani, pa se vendar ozirajo na sodbo sveta, kaj da on od njih poreče, ter se ne upajo, po svojem notranjem prepričanju živeti, ker se bojé svetovega zasramovanja. Kako marsikteremu se primeri, da zajde v slabe tovaršije, kjer njegovo premoženje, njegova čast in njegova duša škodo terpé. On sam to kmali previdi. Da bi se pa tim tovaršijam odpovedal, ga zmiraj moti ta misel: Kaj bodo pa potlej od mene tovarši rekli? Marsiktera dekle sama pri sebi večkrat obžaluje tisti preprijazni pogovor, tisto obljubo, ki jo je temu ali unemu storila. Da bi pa to obljubo, to pregrešno zvezo z njim tergala, jo zmiraj bega misel: Kaj si bo pa od mene mislil? kaj poreče?

Vidite, ti in enaki imajo med svetom in med Bogom razdeljeno serce. Spominjam se, da sem bral od neke matere, ki je imela navado, da je vsak dan pred podobo sv. Antona puščavnika molila, in je eno svečo na čast sv. Antonu, da bi bil njeni varh, drugo pa v čast prešičku, s katerim sv. Antona malajo, prižgala, da bi jej kakošne škode ne storil. Dasiravno je to smešnica, vendar pa so ti materi vsi tisti kristjani podobni, ki eno svečo Bogu, eno svetu prižigajo, ki doma ali v cerkvi pobožno molijo in zdihujejo, pri družih pa kvantajo in

opravljajo, zdaj pobožne, zdaj nesramne pesmi prepevajo, zdaj v cerkev k pridigi, zdaj med slabe tovarše zahajajo; zdaj k spovedi in k sv. obhajilu pridejo, drugi pot pa spet v kerčmo ali na ples leté, ali pa vasujejo. Takim pravi Kristus: „Kdor ni z menoj, ta je zoper mene, in kdor z meno ne pobira, raztresa.“ Kdor želi prijatelj sveta biti, ta ne more biti prijatelj Božji. Pervi sklep toraj bodi: Svetu slovo dati, in svojega serca nobenemu drugemu, kakor Bogu, v dar prinesiti.

b) Kdor želi svoje serce od sveta odtergati, naj pre-mišlja, kako zelo sta si evangelije Kristusovo in evangelije sveta nasprot. Po evangeliju sveta je častilakomnost potego-vanje za svoje dobro ime, maščevanje serčnost, križanje svojega mesa nespamet, uboštvo sramota, pobožnost hinavščina. Kri-stusovo evangelije nasprot uči: „Blagor ubogim v duhu, blagor krotkim, blagor usmiljenim; ali gorjé vam bogatim, zakaj svoje oveseljenje že imate; gorje vam, ki ste siti, zakaj stradali bote. Gorjé vam, ki se zdaj smejite, ker žalovali bote in jokali.“ (Luk. 6, 24. 25.)

Vprašajte, mladenči! svet in slišali bote njegove nauke: Vaše leta so leta veselja, so pomladanski dnevi; tergajte si rožice, ne zamudite cvetja svojega časa — mladost je norost! Vprašajte pa Kristusa, in slišali bote njegove mile besede: „Sin! daruj mi svoje serce;“ slišali njegovo svarjenje: „Čujte in molite, da v skušnjavo ne padete, da bote zamogli obstati ob hudem dnevu!“ — Vprašajte svet, dekleta, in slišale bote, kako mu dopade vaša mladost, kako hvali vašo lepoto, kako se vam z medenimi besedami prilizuje, mu dopasti in ga ljubiti, in od njega ljubljene biti. Poglejte pa na britko meistro in poslušajte križanega Zveličarja, ki vam pravi: Kolikor bolj svetu dopadete, toliko bolj pred njim bežite; zakaj kolikor slajše besede ima, in kolikor veče obljuje vam dela, toliko veče nastave in zaderge vašemu sercu napravlja. — In tako bodi Kristusovo, ne evangelije sveta, vaša vodivna palica, vaša pot proti nebesom!

c) Poslednjič ne pozabite, da svet, naj se še tako lepo utrinja, vendar le goljufen ostane. Že 59. stoletje teče, odkar ljubljenci sveta na njem iščejo svoje sreče; pa ni ga bilo rojenega od Evine hčere, ki bi bil to srečo našel. Ravno tako bo prišel tisti čas, prišla bo za vsacega zmed nas tista ura, ko bomo tudi mi rekli: „O zdaj še le spoznam, kako zapeljiv, kako goljufen je svet! Ves njegov vnanji blišč, v kterega sem bil zamaknjen, je zginil spred oči, ko mi je mrena moje slepote odpadla, in za vse mi ni ostalo drugzega, kakor žalost in prepozno kesanje, ter strah pred neskončno večnostjo.“

S k l e p.

Da ne boš prepozno, zdihuj toraj že zdaj s sv. Avguštinom: „Zaveržena bodi tista tama, v kateri sem v svoji mladosti trapal; zaveržena slepota, koja mi je branila, da nisem gledal luči Gospódove. O večno lepa lepota in izvir vseh lepot, kako pozno sem te spoznal, kako pozno te ljubiti začel!“ Tako odtergaj od vsega posvetnega svoje serce, da se ob smertni uri ne boš, kakor otrok tega sveta, od njega težko ločil, in se ne kesal, da si ga Bogu, kteri edini je zapopadek vse naše ljubezni, v dar prinesel; tam boš uživiljaval Boga samega — večno dobroto in lepoto. Amen.

glej Drobline 1158 str. 228 "vevica in bošjanek"

Novičar.

* Iz Celovca. Kri ni voda — in Slovenci niso več mertvi, vsi živi in vneti so za svojo narodnost — svojo vero in svoj jezik.

Imamo spet novo pričo: Tisočletnica svetih slavjanskih aposteljnov Cirila in Metoda zajemlje vse serca, od vseh strani dohajajo glasovi, kako naj bi obhajali to zanimivo dogodbo. Gotovo postrežemo vsem rodoljubnim Slovencem s tim, da razglašamo, kar od tisočletnice pišejo razni časniki in nasvetujejo razni dopisovavci. Naj toraj stoji tukaj, kar smo brali in slišali.

„Zgodnja Danica“ piše:

Proglas.

Leta 1863 bodo avstrijski Slovani, kakor Čehi, Moravci, Slovaki in Horvati obhajali tisučletni spomin apostoljskega delovanja sv. Cirila in Metoda. Tega leta bode tudi prva obletnica smerti našega v Bogu počivajočega nepozabljivega škofa Antona Martina Slomšeka. Za slovesno obhajilo tega žalostnega spomina se je ustanovilo društvo pod predsedništvom spodej podpisanega oskerbnika šmarske dekanije in farneštra na Ponikvi, kjer so bili rojeni rajni slavni škof, katero namenjava od 26. septembra do 4. oktobra 1863 obhajati slovesen spomin po naslednjem načertu:

1. Bode se skerbelo, da se do tistega dne izdela marmorna ploša s prikladnim napisom, ktera se ima slovesno v steno rojstne hiše rajnega škofa na Slomu postaviti.

2. So ponikviški farmani pripravljene, v spomin svojega slavnega rojaka v farni cerkvi sv. Martina, v kateri so rajni mil. škof bili keršeni in birmani, s pomočjo prijateljev in častivcev rajnega škofa Antona Martina, nov altar v čast slovanskima apostelnoma ssv. Cirilu in Metodu postaviti, kateri bi se 27. septembra 1863 kot na den pogrebščine rajnega škofa slovesno blagoslovil.

Rajni škof so za sv. Metodom narveč za keršansko omiko štajerskih Slovincov storili, in so bili prvi škof (skor tisuč let je tega trebalo!), kateri so vse štajerske Slovence znali z domačo besedo tolažiti, in v domači besedi podučevati. Veliko število štajerskih Slovincov blizo jezero let ni slišalo svojega višega pastirja kerščanske sv. vere v slovenskem jeziku oznanovati. Rajni škof Anton Martin so pa bili tudi prvi škof na slovenskem Štajeru za sv. Cirilom in Metodom, kateri so štajerskim Slovincem slovenske bukve spisovali.

Toda na lepši način ne vemo obhajati obletnega hvaležnega spomina in zajedno tisučletnice svetih aposteljnov slovanskih, ko da v cerkev rojstne njihove fare postavimo oltar svetih možev, ktera so rajni mil. škof tako priserčno čistili, in pod nju varstvom utemelili po vsih slovenskih deželah lepocvetečo bratovščino.

Ob zgorej omenjenem času se bodo v cerkvi sv. Martina obhajale cerkvene slovesnosti nalik misijonskim obhajilom s pridigovanjem in deljenjem ssv. zakramentov.

Tako mislimo dvojno slovesnost ob enem nar vredniši in dostojniši opraviti Bogu v slavo, ssv. Cirilu in Metodu v čast, rajnemu mil. škofu v hvaležen spomin, in slovenskemu ljudstvu v dušno korist.

Ponikva ni le samo za tega delj nar prikladniše mesto, ker je rojstni kraj slavnega rajnega škofa, temoč tudi zavoljo svoje velike in prostorne cerkve za sprejemanje romarjev, in zavoljo železnice, po kateri je prihod tudi od daljnih strani priležen.

Podpisani odbor bode v kratkem razposlal povabila vsim slavnim dekanijam drugih slovenskih škofij s prošnjo za dobrovoljne pomočke. Kar bo po stroških denara ostalo, ga bode društvo sporočilo ali Vodnikovi matici, ali pa družbi sv. Mohorja s to pogodbo, da naj skerbi za vkupno izdavanje vsih Slomšekovih spisov, in sicer po tem-le redu: 1. Homiletične, liturgične in katehetične spise; 2. moralne pripovedi in življenjopise; 3. pesmi in basni; 4. slovniške in historične sestavke. *)

Na Ponikvi, v god sv. Martina 1862.

Janez Keše,
dekan in farnešter na Ponikvi,
predsednik.

Davorin Terstenjak,
farnešter šentjurski,
tajnik.

* Iz Kranjskega smo dobili tale dopis: Smert našega ljubljenege očeta in aposteljna Slomšeka je tudi nam Kranjcom povsod silno serce vžalila. Le en glas gre od ust do ust: „Prezgodaj smo Jih zgubili!“ Zakaj tudi nam Kranjcom so bili skerbni oče, goreč apostelj po svojih spisih in zlatih naukih. Leta 1848, ko si skor nihče ni upal, očitno spričevanje dajati resnici in pravici, so naš nepozabljivi Anton Martin serčno in neprestrašeno povzdignili svoj glas, in nas s svojimi primernimi sestavki v nemškem in slovenskem ljubljanskem

*) Živo bodi priporočeno vsim Slovencem, naj bi se v vsakem oziru poprijeli in vdeležvali, da se spolni ta osnova, s katero je toliko blazih namenov sklenjenih, Vredn.

cerkvenem časopisu po pravem potu vodili skoz šumeče valove, prevratov in prekucij. Bog poverni stoterno vse to našemu slovenskemu Zlatostu v prelepi deželi, v kateri njih predhodnik, Carjigradski patriarh, žvija nevenljivo slavo! — Ker so pa na svojo škofijo imeli pred drugimi obrnjeno svoje oko, in so mnogo pastirskih listov in in drugih pisem pisali svojim ovčicam, ki niso bili vsi natisnjeni po časopisih, bi bilo pač dobro, da bi se ali v prihodnjih „Drobtinah“ ali pa v kakih posebnih bukvah na svetlo dali vsi njih pastirski listi, ravno tako pastirski dogovori (konferencije) slehernega leta, in kar je še kaj drugega enakega med njih zapuščino.

Iz Štajerja. Iz sosedne Jarenine moram Vam veselo vest naznaniti, da so nekteri kmetje radi pripravljene žertve prinašati za tisočletnico. Tako sem čul, da se kapela sv. Mihela, v kateri se je še pred 50 leti sveta maša brala, pri kateri jeden kmet, ki še živi, je še ministriral, bode nekoliko popravila. Jarenina je k temu prazniku kar ustvarjena. Zato bi bili mi zastran nasveta gosp. Terstenjaka v zadnji Danici tega mnenja, da se kar se tiče nepozabljivega Antona Martina Slomšeka na Slomu slavi posebej Slomšekov spominj, tisočletnica pa v Jarenini.

Iz Celovca nasvetuje rodoljub L. F. tole: Od več strani se je že sprožila misel, naj bi se pokojnemu knezoškofu Antonu Martinu postavil spominek. Častiti govornik o shodu Marburške čitavnice 26. oktobra t. l. nasvetuje, „naj bi se vsi pastirski listi pokojnega vladika zbrali in v posebni knjigi izdali. Ta knjiga bi bila najčastniši spominek na grobu Njihovem.“ Radostno pozdravljam ta nasvet in mislim, da bo ta spominek dobro došel duhovnom in vernim Slovincem. Al tudi slovenska mladina želi dobiti spominek na moža, ki jo je tolikanj iskreno ljubil, toliko zanimivih pesmic, podučnih prilik in basen za njo zložil. Naj se zberejo zlahtne cvetlice Njihovega pobožnega, visokega rodoljubnega duha raztresene po Drobtinah in naj se zvežejo v male šopke to je v majhne knjižice: prikupile se bojo slovenski mladini, bojo nar pripravniše šolske darila in vedno oznanovale blagodušnost rodoljubnega vladika.

Drobtince od vseh let si ne more vsakdo omisliti, Slomšekovi spisi bojo pa vedno kupcev in bravcev imeli. Šolski mladini včasih ne vemo kaj za kratek čas in poduk v roke dati; po Drobtinah je pa raztreseno dosti nar boljšega gradiva. Tudi za odrasčene možke in ženske bi se znale nektere mične povestice, pesmi in keršanski poduki izbrati, ki bi jim prav po hvali prišli. Nasvetujem toraj, naj se več slovenskih rodoljubov porazumi in napravi iz vseh Slomšekovih spisov zbirko za štiri ali več knjižic. Dvoje naj ste za mladino, t. j. ena za šolsko mladino; druga za bolj priraslo; tretja knjižica naj bo

odmenjena možkim in ženskim, gospodarjem in gospodinjam; četrta pa duhovnom. Nadjam se, da se bodo tako osnovane knjižice povsod kaj rado brale in mnogo koristile. Čisti dobiček iz razprodanih knjižic naj se kateri občnokoristni napravi post. družbi sv. Mohora podeli.

POVABILO

družbe svetega Mohora za leto 1863.

Z novim letom se prične četrto leto družbine delavnosti. Prejel' bodo družniki v prihodnjem letu 7. in 8. zvezek „slov. Večernic“, ki bodo obsegale prelepo domačo povest „Deteljica ali življenje treh kranjskih bratov francoskih soldatov“, od g. J. Ciglerja, fajmoštra v Višnjigori, kateri je bilo razpisano darilo po 100 glđ. prisojeno in ki bo obsegala okoli 10 tiskanih pol, dalje „Zgodbe sv. katoliške cerkve“ od g. A. Lesarja, duhovna ljubljanske škofije in kateheta c. k. realke v Ljubljani in pa „Koledarček družbe sv. Mohora za leto 1864“. Oba zvezka „Večernic“ in pa „Zgodbe sv. cerkve“ se razpošljejo konec mesca aprila; in tej pošiljati se bo priložil tudi natisnjen imenik čast. družnikov za prihodnje leto. Zatorej prosimo, da se čast. gg. družniki vsaj dokonca marca oglase in se nam do tega časa tudi vpisovanjske pole nazaj pošljejo, da se morejo imena vseh družnikov v imeniku natisniti.

Po dekanijah, po katerih so preč. gospodi dekani blagovoljno dekanijsko predstojništvo prevzeli, naj se oglašajo čast. družniki, če je le mogoče, po svojih gg. fajmoštrih in dekanih; po drugih krajih pa naj se obračajo naravnost v Celovec, samo ime dekanije, v katero spadajo, naj ne pozabijo naznaniti; gospodi, ki prvič v družbo stopijo, naj tudi pristavijo, da so novi družniki. Letno plačilo iznaša 1 glđ., dosmertina pa 15 glđ. Dosmertni udje naj ne pozabijo vsako leto svoje stanovanje naznaniti; gospodi, ki hočejo svoje knjige po drugi poti, kakor po dekanijstvih prejemat, naj to izrečno naznanijo. Razpošiljava se je za prihodnje leto tako uravnala, da bodo gg. družniki bukve vselej berž in gotovo po tistej poti prejemat po kateri jih prejemat želé, da ne bo več nobenih pomot.

S tem povabilom so povabljeni vsi Slovenci k obilnemu pristopu.

V Celovcu 15. novembra 1862.

Družbin odbor.

Vabilo na naročbo „slov. Glasnika“ in „Cvetja“.

Z novim letom nastopi „Slovenski Glasnik“ svoj šesti tečaj. Olika slovenskega jezika za vsakovrstno pisavo ostane mu tudi v prihodnje prva naloga. V ta namen bo nabiral po domačih goricah razno lepoznavsko in podučno blago, prijateljem domače književnosti v poduk ali kratek čas; oziral se bo pa tudi v bogate književne vrtove družih narečij in povijal njih rožice med domače cvetice. Naj ga blagovoljno podpirajo v njegovi prizadevi za povzdigo domačega slovstva vsi dosedanji prijatli in podporniki tudi prihodnje leto v duševnem in materijalnem oziru; le z združeno močjo se da delo srečno dognati. — Z enako skrbjo se bo obdelovalo leposlovno kakor znanstveno polje; med drugimi rečmi bo obsegal prihodnji tečaj kratko „staroslovensko slovnico“, ki jo je spisal g. J. Marn, kat. in učitelj slovenščine v Ljubljani; povest „Katarina“ od g. V. Zarnika, ki obširno popisuje gibanje na Slovenskem o francoskih časih od leta 1809—1814; povest „ljubav in domovina“ iz zadnje laške vojske od g. A. Jelenca; zgodovinsko povest „Kosovo polje“ od Chochołouška itd.

Izhajal bo „Glasnik“ kakor doslej 1. dan vsacega mesca na dveh polah v osmerki. Celoletna naročnina mu je v Celovcu 2 gld. 70 kr., s poštnino vred pa 3 gld.; učenci gimnazijskih in realnih šol morejo vendar vsacih 10 iztisov, pod enim naslovom prejemanih, po znižani ceni za 12 gold. dobivati. Naročilni denarji naj se pošiljajo v frankiranih listih naravnost „vredništvu slov. Glasnika“ v Celovec ali pa naj se privedajo naročnini za „slov. Prijatla“ (ki velja za celo leto 4 gld.). — Imenik čast. gg. naročnikov se pridene na koncu leta v abecednem redu. Naj nam dojde od vseh strani dosti podpore!

Naznanilo. Letašnjega Glasnika je še 16 iztisov na prodaj a po 2 gld.; tudi nekaj iztisov 1., 2., 3., 4. in 6. zvezka se more še dobiti a po 1 gld. — 5. zvezka ni več, tudi 7. le druga polovica za 50 kr.

„Cvetje iz domačih in tujih logov“, po katerem je letos čvetero klasiških del: „Wiljem Tell“, „Kriton in Apologija“, „Babica“ in „Kseuofontovi spomini na Sokrata“ — v devetih vezkih prišlo na svitlo, donášalo bo prihodnje leto zraven prestav tudi izvirne slovenske dela. Pripravljene so ali se pripravljajo za izdavo v prihodnjem tečaju: „Na sveti večer o polnoči“, izvirna epična pesem v 3 spevih od g. Gr. Kreka; Virgiljevo „Kmetijstvo“, prestavil in razložil rajni g. Dr. J. Šubic; poljski roman „Pan Podstoli“ od Krasickega, poslovenil g. J. Navratil; Sofoklejev „Ajant“, poslovenil M. Valjavec; tri izvirne pripovedke od g. Fr. Erjavca; Tacitov „Agrikola“ od g. J. Božiča; poljska pripovedka „Palec božji“ od Dzierzkovskega, poslovenil M. Valjavec; „Smrt Čengić Age“ od

Mažuranića, poslovenil J. Bile; nekaj Demosthenovih in Cicero-
novih govorov od g. Božiča in g. L. Hrovata i. t. d. — Da bo tudi
vunanja oblika notranji ceni primerna, tiskalo se bo „Cvetje“ v pri-
hoduje z novimi, prav ličnimi črkami. Naročba se razpisuje za sedaj
samo na 6 vezkov; naročilna cena vsacemu vezku je 25 nkr., po bukvar-
nicah 30 nkr. in se odrajuje o prejemi vsacega vezka; kdor pa želi
posamezne knjižice, poštnine proste, pod križnim zavitkom prejemati,
naj blagovoli za vseh 6 vezkov 1 gld. 80 kr. naročnine poslati, dose-
danji gg. naročniki pa še 30 nkr. za 9. vezek*), ki bo obsegal konec
„Ksenofontovih spominov“, pridjati. — Naj se čast. gg. naročniki vsaj
do srede prihodnjega mesca oglašé, ker se bo zavoljo velicih stroškov
„Cvetje“ v prihoduje sploh le v toliko iztisih natiskovalo, kolikor bo
gotovih prejemnikov. Naj pritekó temu domoljubnemu početju na pomoč
vsí prijatli domače književnosti; posebno pa prosim slavne slovenske
čitavnice in semenišča, gg. učitelje in druge rodoljube, da blagovolijo
nabirati naročnikov. Vsak 11. iztis se daje po vrhu.

Ker se je bilo letašnjega „Cvetja“ precej iztisov odveč napravilo,
zató ga dajemo (razun „Ksenofontovih spominov“, ki veljajo sami za se
48 kr.) vsem novim prejemnikom in vsem naročnikom slovenskih
časnikov po znižani ceni za 1 gld. 80 kr., če se vsaj do konca januarja
nanj oglašé. Tudi je še na prodaj okoli 60 iztisov „Cvetú slov. poe-
zije“ a po 50 kr. in okoli 100 iztisov nove „slovenske slovnice“,
ki izide cela v treh oddelkih v teku prihodnjega leta, a po 1 gld. (če se
pa vsak oddelek poštnine prost po pošti prejemati želi, a po 1 gld. 30 kr.)
Naročila na „Cvetje“ in na „slovnico“ prejema v Celovcu vredništvo
„slov. Glasnika“ in „slov. Prijatla“, v Ljubljani pa slavne vredništva
„Novic“ in „učiteljskega Tovarša“, kterima naj se pošilja naročnina
s polnim naslovom vred v poseben listič zapečaten, da kaka pomota
ne nastane.

V Celovcu 1. decembra 1862.

Vredn. „slov. Glasnika“.

---

*) 9. vezek izide ob koncu tekočega mesca.

Povabilo.

Že smo oznanili, da izhajajo

„Stimmen aus Innerösterreich“

prihodnje leto trikrat na teden. Pri tem tudi ostane. Ravno v tem duhu, kakor dozday, bojo „Stimmen a. I.“ na svitlo hodile vsaki torek, četrtek in vsako saboto na celi tiskani poli srednje oblike.

Od vseh strani smo že dobili dopisov, ki nam terdijo, da je ta novica razveselila vse rodoljube cele Slovenije; mislimo, da grevalo ne bo nobenega, kdor si „Stimmen a. I.“ v novi obliki naroči.

Zatoraj pravimo: Slovenski rodoljubi od vseh dolin in planin naše prekrasne in preljube Slovenije, Vi vsi, ki Vam sveta vera, ljuba narodnost, pravica in svoboda na sercu leži, Vi vsi poskusite in darujte nekaj goldinarjev za časopis, ki bode moško in nestrahitno branil vse svetinje Vaše.

Ni ga časopisa po celej Avstriji, ki bi nas Slovence in naše pravice zagovarjal in branil v nemškem jeziku; same in edine „Stimmen“ so delale to težavno delo že poldrugo leto in delale so ga — kakor slišimo in čutimo — srečno in slavno.

Pomagajte in podpirajte „Stimmen“ tudi v novi podobi, da težko in imenitno nalogo rešimo srečno in slavno. Božja pomoč!

„Stimmen“ veljajo zanaprej

po pošti za celo leto . . .	10 fl. — kr.
„ „ „ pot leta . . .	5 „ — „
„ „ „ en mesec . . .	— „ 90 „
brez pošte za celo leto . . .	8 „ — „
„ „ „ pol leta . . .	4 „ — „
„ „ „ en mesec . . .	— „ 70 „

Naročnino prosimo v frankiranih listih, naj modrejši za „slov. Prijatla“, „Glasnika“ in „Stimmen“ v enem zavitku.

V Celovcu 12. decembra 1862.

And. Einšpieler.

Povabilo.

„Slovenski Prijatelj“ se bo prihodnje leto razširil. Do našal bode vselaj dve tiskane poli „keršanskih naukov“, „pridige za vse nedelje in praznike celega leta“, „pridige o raznih priložnostih“ in slednjč bo še „Novičar“ malo po svetu pogledal in povedal, kaj in kaka se godi posebno po slovenski zemlji. Kar bo za vse te reči na štirih polah prostora zmanjkalo, se bo dodajalo na peti tiskani poli.

Slovenci! bili smo tako srečni, da smo si pridobili v Celovcu in tudi še drugod pomagavcov in dopisovavcov. Zatoraj morete pričakovati ne le samo izverstnih „keršanskih naukov“, temoč tudi pripravnih pridig za razne svoje potrebe. Mi si toraj prizadevamo na vse strani, da svojim čč. gg. naročnikom ustrezemo. Prosimo in tudi pričakujemo, da nas tudi slovenski bratje zapustili ne bojo.

Pomislimo, koliko imajo Nemci časopisov in knjig, ki donašajo dušnim pastirjem obilno potrebne pomoči pri njih težavnih opravilih. Mi Slovenci imamo le sam in edini časopis za tolike potrebe: „Slovenski Prijatelj“ je ta edini prijatelj; zatoraj ga, ljubi duhovni bratje! ne boste odpodili in mu ne dali slovesa. Obljubi Vam, da se bode v marsikteri zadevi še poboljšal in zraven pa ne zdrajšal: Veljal bo le kakor letos štiri goldinarje avst. veljave.

Prosimo, da se nam naročnina pošlje v frankiranih listih.

Vsem dosedajnim naročnikom pošljemo prvo število; kdor ga ni volje obraniti za leto 1863, naj zapiše na zavitek „retour“ in ga nam pošlje nazaj, da vemo, koliko eksemplarov potrebujemo.

Še vsako leto nam je število naročnikov naraščalo, tega si tudi nadjamo leta 1863: saj se duh slovenski veselo in lepo razvija!

Lepo se Vam, čč. gg. naročniki! priporočamo in kličemo: Živili Slovenci tudi v prihodnjem letu zdravo, srečno in veselo!

V Celovcu 12. decembra 1862.

And. Einspieler.

Duhovske zadeve.

* Kerška škofija: Č. g. fajm. Matija Hatler je postal špitalni beneficijant v Špitalu; č. g. Janez Wawra za provizorja v št. Petru v lesu; č. g. Jožef Hrobatin gre za kaplana v Metnico; č. g. Karl Kramer pa v Terg; č. g. Val. Raupl se poda v pokoj. Umerl je č. g. penzionist Franc Šaria. R. I. P.!

* Goriška nadškofija: Semeniška duhovna alj predposvečenca sta odločena: č. g. Andrej Vuga, za koop. in učitelja v št. Viški gori; č. g. Leopold Vuk za koop. in učitelja v Koprivi; č. g. Jožef Konec, dozdej začasno v pokoju, je postal duh. pomočnik in učitelj v Gargarju; č. g. Jakop Visintin, nadškofijski tajnik in č. g. Jožef Kočevar, subdijakon, kancelist. — V. č. g. Jožef Crobath, bivši prof. sveto-pisemstva novega zakona, je penzioniran. — Dozdajna duhovnja št. Martin v Berdih je povzdignjena v faro.

* Teržaška škofija: Prestavljeni so bili nasledni duhovniki: č. g. Luka Možina, administrator v Račici, gre za admin. v Grimaldo; č. g. Matija Mustafa, koop. in šolski učenik v Draguču, pride za administratorja v Račico; č. g. Janez Treun, administrator v Repentabru, je izvoljen za fajmostra tam. Umerl je c. oče Placid Benediktin, sekularisirani Janez Kerst, Taglia, 19. nov. R. I. P.!

* Ljubljanska škofija: Č. g. Jož. Boncel pride za kaplana v Ribnico; č. g. Jož. Novak pa v Vinico.

* Lavantinska škofija: Č. g. Franc Trafenik je imenovan fajmošter pri sv. Lenartu v Zabukovji; č. g. Gašper Lesjak pa lokalist v Širjeh.